

VIENYBĖ LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 51.

Plymouth, Pa., d. 19 Gruodžio (December) 1900 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XV.

Rasiant apie permainą adreso
butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą
Dėl norinčių pamatyti mūsų
laikraštį siunčiame vieną numerį
dykai. Prenumerata turi būti iš-
virszaus apmokėta.

THE WEEKLY

„Vienybė Lietuvniku“

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian „NEWSPAPER“
in PLYMOUTH, PA. Represents the
interest of more than 300,000 Lithu-
anians in the United States. Subscrip-
tion only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE	\$0.25
ONE INCH ONCE	\$1.00
ONE INCH, ONE YEAR	\$10.00

all communications must be addressed

J. J. Pauksztis & Co. Plymouth, Pa.,
The Printing Office of „Vienybė
Lietuvniku“ executes the cheapest,
promptest and most correct printing
in lithuanian language:

JOB PRINTING in all modern languages

„Vienybė Lietuvniku“

Iszeina kožną Seređą, Plymouth

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE....	\$2,00
Į UŽMAREJ.....	\$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų	\$10,00
Viena eilutė smulkiem raidėms	25c
Už colį vieną sykį garsinant	\$1,00
Pajieszkėjimai: už vieną sykį	50c
Du sykius garsinant	75c.
Tris sykius (už vieną dolerį)	\$1,00

Pinigai kitaip nesisunčia, kaip tik per
MONEY ORDER, arba registravotose gromatose
ant szito antraszo:

J. J. Pauksztis & Co.

224 East Main Str.,

Plymouth, Pa.

SPAUSTUVE.

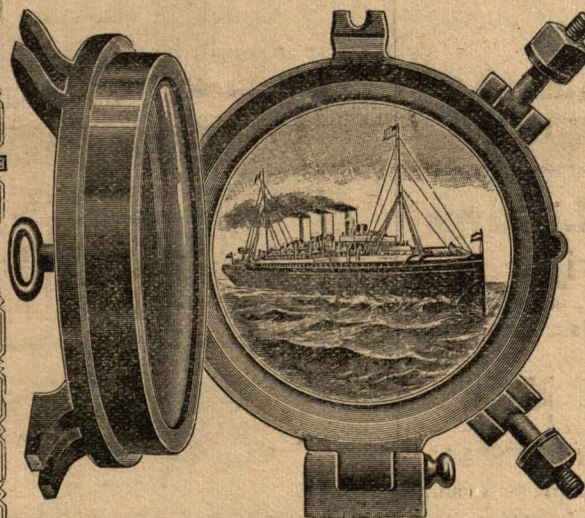
„Vienybės Lietuvniku“

224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos dėl draugyszių,
apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai. Darbas
atliekamas greitai ir pigiai.

PARDUODA LAIVAKORTES

* * * Ant visu kialių geriausių ir greičiausių laivų * * *

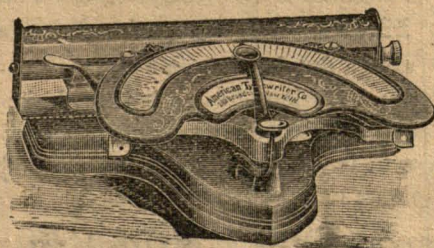
Siunčia
pinigus į vi-
sas svieto dalis
greitai ir pigi
Norintis kad jo
piningai siun-
čiami į tėvy-
nę nepražutų ir
kuo greičiau-
siai nueitų te-
gul kreipiasi

Po TOKIU
ADRESU
pas mumis

J. J. Pauksztis & Co.

(P. O. Box 1018) 224 East Main Street,
PLYMOUTH, PA.

25 maszinos tape padarytos su akcentais

ba nedauk padaryta, kas pirmesnis tas laimingesnis.

Wm. J. PETKON, 305 N. Main. st. Brockton, Mass.

Kaip raštininkai lietuviszkuos
raštuose vartoja akcentiškas litaras.
Dabar su šita mašina galima iš-
drukavoti su lietuviškais akcentais,
teip lygei ir su lenkiškais, ir neda-
ro perškados drukuoti angliškai.

Norėdami kas iš lietuvių dru-
kuoti laiškus su akcentais, teiksis
prisiusiti \$9,00 o aplaikysi šita ma-
šina metališkam bakse. Ilgai nelauk

Daugiau kaip
30 metus iszmegintas!
Dr. RICHTERO
wisam swietui žinomas
„ANKER“ (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyčia
Adomo Adžgaucko,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiau-
liena, versziena, jautiena, avincziena,
kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių
galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposgi užlaikau mil-
tų, cukriaus, kavos,
arbatos, žuvų, silkių,
surio ir visko kas tikt
yra reikalinga žmogui dėl maisto ir
už p gesnę prekę nei kaip pas kitus
visi pas Ad. Adžgaucka

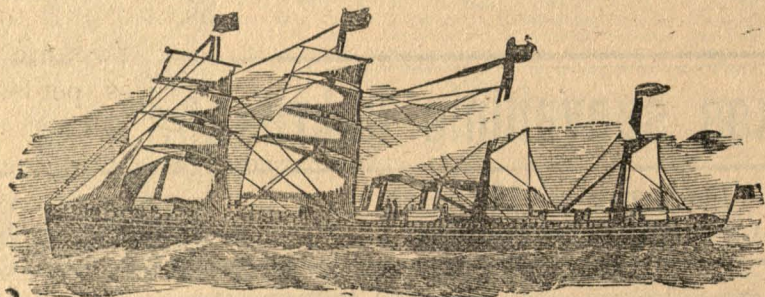
220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Daktarka.
Johanna Želviene.

Vienintelė lietuviszka daktarka
gydo visokias ligas. Offisas ir gy-
venimas: ant kampo Centre Ave. ir
Church ulyezių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
atidarytas { nū 12 iki 1 po piet,
nū 6 iki 8 vakaro.

Max Kobre
 Successor to
KOBRE & HERSCHMANN
Litewski i Polski BANK
 40 Canal Str.,—142 Division Str., **New York**

Prieteliai! dudu jums žinia, kad mes pardudam Szifkortes ant visu greicziausių laivų už pigiausia prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantorėje galite susiszekėti lietuvizškai ir lenkiskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 25 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardudame tikietus ant visu geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

KANTORAI MUSŲ EUROPOJE YRA TOKI

31 Admiralitatstrasse Hamburg. 46 Heerdenthorsteinweg Bremen.
 20 Maaskade Rotterdam.

Lietuvizkas ir Lenkizkas **Kromas** visokių szviežių tavo rū. Taipogi parduda szifkortes į visas dalis svieto, ant greicziausių ir drucziausių laivų. Izmaino visokius pinigus, o ir nusiunczia į užmarę, tiesiog į namus greitai ir pigiai.

Tam. A. Butkevyczius,
 NANTICOKE, PA.

VISOKIU

RELIGISZKŲ DAIKTŲ

kaipo tai: Ražanczių, Szkaplierių lietuvizskų, visokių brostų, maldų knygų lietuvizskų ir lenkizskų, teipgi ir visokių istorizskų knygų lietuvizskų ir lenkizskų; abrozų visu szventuju ir tauizskų ir t. t. Gaunama pas:

J. Burman & Stepanoviczi

231 S. Roebing Str. BROOKLYN, N. Y.

(prie lietuvizskos bažnyczios.)

Didele krautuve

IR KARZIAMA

Kas nori gero tavo gauti ir skanaus gėrymo ragaut, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką** Plymouth, Pa.

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DPAUGYSTĖS.

Prezidentas — V. Daukszys
 P. O. Box 1018 Plymouth, Pa.

Sekretorius — A. Ilgunas
 P. O. Box 48 Gilberton, Pa.

Kasierius — A. Olszevskis
 60 Sub-Sta. Chicago, Ill

Knygius — N. Olszinskas
 825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

Žemlapis Lietuvos ir Latvijos

lietuvizskoje kalboje, atspauostas lotinizskoms literomis Peterburge, gaunamas pas

Inžinieriu A. Maciejevski

Nevskis p. n. 111 b. 73.

PETERSBURG RUSSIA.

Prekė 1 rubl. už exempl. su prisiuntimu; imant 10 exempl. 20% rabato.

ZINGEIDU IR AKIVA DEL SVIETO.

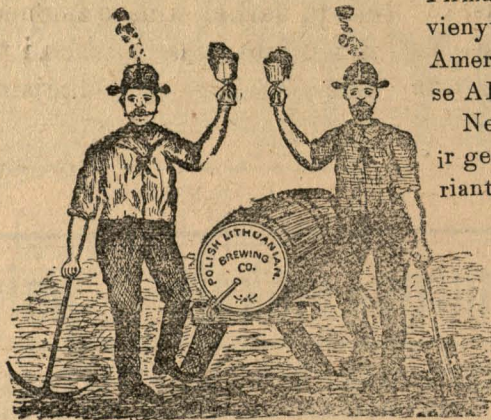
Tikrai pirmutinė vienatinė gydykla ant uželdinimo plaukų ant praplikusių galvų, slinkimą plaukų į trumpą laiką sudrutina yra duota užtikrinimas (gvarancije). Kožuas užsiganėdina, kur jau tukstancziam ypatų profesor.

Brundza suteikė puikius szvelnius ir tankius plaukus, ką tai laimingi per laikraszczius ir laiszkus iszreiszkkė szirdingai padėkavones. Vieta ofisu yra 145 GRAND ST. ir 996 BROADWAY, Brooklyn. Norinti gautie visą rodą su informacije per laiszkus adresavokit sziteip:

J. M. BRUNDA CO

Box 2361, NEW YORK, N. Y.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas **BRAVORAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriause ALŲ PORTERŲ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė proszkų.

Todėlgi perkantieji ir pardavėjai (karcziamnikai) visadcs reikalaukite Lietuvizsko

laus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite aavo Vientauczius lietuvius.

POLISH--LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardudam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigų greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigus priimam bankon ir iszmainom. Visame dūdum prieteliszką rodą.

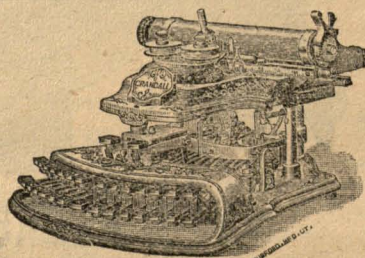
Musų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

AGENTAS

assekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ nū ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

Ant pardavimo

dėl drukavimo laiszkų, nauje maszinukė Munson No. 3, 1 rekė \$25,00 Atsiszaukite ant szio adreso:

J. J. Pauksztis

Bx 1018 Plymouth, Pa.

HOTELIS arba geriausia užėiga dėl darbininkų ar sziaip žmonių. Kurie norite szį bei tą dasižinoti ir szalto aluczio Taurę iszsigerti vyno ir visokių arielkų, ar cigarėlių skanų užirukyti, ateikite pas:

Antaną Kalinaucką

18 N. Hancock st. WILKES-BARRE

BRAVORAS.

(CITY BREWERY CO.)

Kuriame iszdirba skaniausia, geriausia ir sveikiausia ALŲ ELIŲ ir PORTERŲ

Po No 600 iki 612 Pearl str.

ELIZABETH N. J PETER BREIDT

Locninikas.

Visokias knygas,

lietuvizskas, taip drasiszkas kaipo ir mokslizskas, taipgi ir laikraszczius; kaipo tai: „Varpa“, „Ukininka“ ir „Tėvynės Sarga“, visus tris kartu imant ant 1900 m. gaunama už \$3 dol. Katalogą knygų ir laikraszczius ant pažiuros prisiuncziu dovainai. Užprasanzant knygas arba laikraszczius, reikia sykiu ir pinigų prisiusti.

Jurgis Lapinas

Tilžėje — Tilsit

Ostpr. Germany.

PERŽVALGA.

— Petrapilėje Lietuvoskai-Zemaitiszka savitarpinės pagalbos draugystė 17 Lapkričio kelė koncertą svetainėje miesto paskolijimo draugystės ant suszelpimo mokinančius lietuvių. Ant koncerto buvo dainuotos ir 3 lietuviskos dainos po vadovyste p. Sasnaucko. Szeip visas programos susidėjo iš maskolizsko bei prancuziszko turinio. Po koncerto buvo szokiai.

— „St Petersburger Zeitung“ num. 303 iš 11 Lapkričio 1900 patalpino raszta p. „Brolio“ apie lietuviszkus dainius ir liet. literaturą pradant nuo Kr. Donalaiczio iki kun. J. Juszkevicziaus. Ant galo pamini, kad lietuviai mokinasi, auga jų literatura, kuri ant savęs atkreipė akis svieto mokslinczių ir kad lietuviai negalėdami savo tėvynėje laisvai mokintis bei uzdarbiauti, daugumoje keliauja į Ameriką, kur Pensylvanijos anglių kasyklose žusta.

— Su dvideszimtu amžiumi prasidės turbūt dar didesni vaidai tarp lietuvių, negu buvo iki sziol. „Katalikas“ pradėjo narsiai ginti kunigus ir niekinti visus, kurie iszrodo jų „gerus“ darbus. Lietuviszki kunigai iki sziol nuo kun. Krawczuno organo laikėsi nuoszaliai, drovėjosi vieszai draugauti, bet dabar pradėjo isz vien veikti, kad nors sziek tiek suramstyti savo griuvanczią įtekme. Dabar į „Kataliką“ raszo kunigai vieszai ir po slaptvardžiais neginczydamiesi argumentais, iszrodant tiesą, bet tik niekindami užpuolikus, paskaitydami juos už „bedievius“. Padauginimui vaidų nuo naujo meto kunigai iszleis dar „Žvaigždė“, o p. Jocis Philadelphijoi vėl savo organą, gynimui savo reikalų, kėlimui nupuolusios įtekmes. Bet kol neisznyks Krawczunai, Szedvydžiai, Kaulakiai, Jociai et

consortes, negelbės nieko, nors toki visi įsitiektu po organą, nes jų darbai atidaro žmonėms akis ir įsukimas tų darbų į pakulas neatnesz pageidaujamos naudos.

— „Vienybės“ 49 num. praneszėme, kad Pittstone bus prakalbos, o kalbėtojais visi kunigai, bet buvo ir nekunigų. Isz visų kalbėtojų labiausiai atsižymėjo kun. Antanas Milukas, kuris jau pažystamas yra savo nuobodžių pasakoms, apie ką ant užbaigimo garsinimų apie jo pasakas norime sziek tiek paaiszkinti visuomenei.

Net į madą įėjo rengimas szian tai ten prakalbų užskviecziant garsesnius kalbėtojus isz tolymesnių vietų, nesant vietinių. Tą apsireiszkimą matome ne vienoje vietoje, bet visose lietuviszkose kolonijose. Tai pavieniai, tai draugystės nutaria parengti prakalbas ir kvieczia kalbėtojus, nežiurint tolymo, užmokėdami kelionės kasztus, ką rodo korespondencijos „Vienybėje“ ir „Lietuvoje“. Bet ar žinote ką kvieczia su kalboms tokios draugystės arba pavieniai? Ogi Dr. Szliupą! Nor lietuviai ką patirti apie tautiszkus, laisvus, socialiszkus, ekonomiszkus ir kitokius reikalus, tai ir kviecziasi Szliupą. Musų-gi kunigėlių nieks nekvieczia su tokioms prakalboms, nes žino kad kunigai niekados nepapasakos to, ką Dr. Szliupas. Bet kunigai nenorėdami pasirodyti, kad jie nieko neveikia, kai po carą sergstinti policija, ir szian tai ten parengia prakalbas slaptu, kad apie tai nedašiznotu „bedieviai“, neatsitiktuszosas, nesueitu kunigai su szliupiniais po vienu stogu ir paskui viską „melagingai“ nepranesztu į „Vienybę“ arba „Lietuvą“, ką kunigai kalbėjo. Faktas isz kun. prakalbų Scrantone. Kad kun. daro slaptas prakalbas, tai buvo Wilkes-Barre, Scrantone, Wm.

Penn, Philadelphijoi ir kitur apie ką dasizinojom po prakalbų. Kodėl neapgarsinti per laikraszezius, bent „Kataliką“ su „Vilezia“, kad kunigai laikys prakalbas? Kam vožt žvakę po saiku? Tegul žino visas svietas isz laiko ir ateina pasiklausyti. Bet norėjau czion kun. Miluko prakalbą aprasztyti.

„Vienybės“ skaitytojai ir kun. Miluko prakalbų klausytojai jau žino jų turinį nuo Susiv. seimo Elizabete, Wm. Penn ir Scrantone. Dabar jo nuobodžių pasaka Pittstone bene viską pereis. Klausytojai susirinko su vilezia ką naudingą iszgirist, ko pasimokinti, o kun. Milukas visus niszmanėliais paskaitė ir vietoje pamokinimo, kuris teip musų žmonėms yra reikalingas, siundė vienus ant kitų, kaipo Kristaus mokslo, meilės artymo, skelbėjas. Ir sztai apie ką kun. Antanas Milukas kalbėjo: Apie „Vienybės“ ir „Lietuvos“ redaktorius, apie Szliupą, Szliupienę, kurios net balsą stengėsi parodyti, kaip kad asilas o laksztungalos — pagal Krilovą, Dembskio, Dilionio ir t.t. Dilionio net plaukus parodė, bet bėda, parodytojo plaukai tam buvo per trumpi; jis but parodęs ir Szliupo su Mikolainiu barzdas, bet nabagas neturėjo. Kun. Miluko prakalba teip buvo užimanti ir kandžiojanti, kad p. Tuloba, prez. szv. Baltramiejaus draugystės turėjo jį sudrausti. Kn. Milukas norėjo iszsikelti o pažeminti visus, ypatingai „Vienybės“ ir „Lietuvos“ redaktorius, perstatydamas juos visokiais, net po spiruto bertainį nesigailėdamas. Pittstone lietuviai dabar persitikrino apie vertumą kunigų ir ne kunigų prakalbų. Ir, jeigu mes sektume kun. Miluką, užsiimtumėm kratymu privatiszko jo gyvenimo per prakalbas susirinkimuose, tai, ar žinote, mieli skaitytojai, prakalboms me-

degos užtektu ant visų metų ir dar daugiau. Teip mes turėtumėm ilgą istoriją kun. Miluko isz Seinų seminarijos iszkeliamo, kur jisai buvo ryna (lovys), per kurią isz seminarijos tapo iszpiltos srutos ir už ką buvo apkaltintas lietuviszkas klausimas, po kurio priedanga seminarijos perdėtiniai iszpylė srutas. Toliaus vėl turėtumėm ilgą istoriją jo kelionės isz Tilžės su revolveriais į Kalvariją ir Rudaminą, kur dėl — et, kam dar pasakoti, reikėjo kuomi greicziausiai mukti Amerikon ir guostis, kad už tąją numyletą — liet.... reikėjo apleisti brangiausią tėvynę. Toliaus vėl butu ilga istorija apie vieną — bet nelaimė, prieszas paveržė szirdį ir dėlto — daugiau niekados — nutraukė į Overbrook seminariją. Tai vel but puiki istorija vienos korespondencijos raszytos Plymouth'e, nusizstos Lietuvon perraszyti, kur buk Lietuvoi gyvenantis žinotu apie Amerikos gyvenimo slaptas ir bartu už tai nurodytą ypatą — ir vėl nelaimė, keturios akys ir judosyzstė. — Bet mieli pauksztužėliai, skaitytojai, anot kun. Abromaiczio, turėkite truputį kantrybės, jau baigiu. — Ir nesidyvysime isz kun. Miluko tokių prakalbų atsimindami, kad jam stoka keletos klepkų, o kas norite isztikrujų tą žinoti, tai skaitykite „Vienybėje“ 1894 m. ant puslapių 502, 513 ir 528 korespondencijas a.a. kun. Burbos, kun. J. Sutkaiczio ir a.a. M. Klimo, o su manim pripažinsite sykiu, kad kun. Milukui stoka klepkų ir dėlto kai po su tokiu neužsimoka vaidytis ir dar tokiu, anot kun. Sutkaiczio, kuriam motinos pienas nuo lupų nenusitrynė. — Su szituomi užbaigiame su Guodotinu kun. Miluku visas polemikas ir praneszimus apie jo prakalbas. Korespondentai yra užpraszomi apie kun. Miluką nieko nerasztyti — nežu-

dyti dovanai laiko.

— Gruodžio 18 d. Serantu vyskupas Hoban buvo susisaukęs lietuviszkus, lenkiszkus, slaviszkus ir italiszkus kunigus, kuriems „*prisake*“, kad visose parapijinėse mokyklose ateivių vaikai butu mokimami vien angliszkoje kalboje. Ar mūsų kunigėliai pasiprieszino tokiam vyskupo užsigėdimui — pamatysime. Lietuvoje caras verzia mus į burliokus, o czionai tai mūsų duszių globėjai į anglikus. Tai gadynės, tai žmonės.

— Visiems lietuviams linkime linksmų szvenczių kalėdų

Isz Lietuvos.

Užuguoštis. (Vilniaus gub.) 16 d. Rugsėjo pasimirė Užuguoščio klebonas kun. Kazimieras Birontas, turėdamas 72 metu amžiaus, o Užuguoštyje iszbuvęs 21 metą. Kunigu iszbuvo 49 metus, bet kol jis buvo Užuguoštyje isz jo mažai buvo naudos, kadangi jam ne tiek rūpėjo žmonių dvasiszki reikalai, kiek vertimas jų į lenkus. Jis buvo didelis lenk bernis ir lenkų reikalams tarnavo su duszia ir su kunu. Nors Užuguoščio parapijoje yra visai nedaugelis bajorėlių lenkininkų, o sziaip visi lietuviai, tacziaus kunigas lietuviszkų pamokslų nesakydavo, parapijonai gi budami tamsus, kadangi kunigas nesirupindavo nėi kiek juos apszviesti arba pamokinti, nuo kunigo nieko nėi nereikalaudavo. Apie lietuvsystę, apie tautiszkus mus reikalus Užuguoščio parapijonai beveik nieko nesupranta, bet ir isz kur jie galėtų ką nors suprasti, kad kunigas stengėsi mažiausią apszvieszkimą tautiszko susipratimo nuslopinti, platindamas lenkystę isz visų pajėgų.

Daug yra apie mus jaunų vaikinių ir mergaiczių, kurie lenkiszka nemokėdami ant lenkiszkų knygu meldziasi ir

lenkiszkus poterius kalba, kadangi juos teip iszmokino, nors bjauru ir klausyti į ką tie jų poteriai iszrodo, kada jie nesuprasdami ką kalba kažin kaip isztaria. Kunigas ne tik kad nedraudavo tokių dalykų, bet ypacziai pagirdavo už griebimasi prie viso kas lenkiszka. „Oho-ho, kochany, z ciebie bėdzie człowiek, bo umiesz po polsku czytać“. Bet kas isz to — labiau už kunigą galėjo dziaugtis tik maskolius, nes žmonės, neturėdami prisirizimo prie savo kalbos ir tautystės, o priimdami svetimą lenkiszka, greicziaus priims maskoliszka ir galutinai pavirs į caroslavus.

Kaip subjaurina mus kalbą ir kaip žmonės kalba koku tai žargonu ir virsta į gudus, geriausiai galima matyti apie Trakus, kur kun. Karvauckas darbuojasi, kad jo dziakonysteje ne tik poteriantų, bet ir kalbėtų lenkiszka. Kaip tie žmonės kalba, tai bjauru ir klausyti: vienas žodis lenkiszkas, kitas maskoliszkas, trezczias paimtas isz karaimų kalbos, zinoma su priemaisziu lietuviszkų ir jeigu kada pasitako kad koks maskolius yra arti, tas paklausęs ir pecziais patraukęs sako: „cziorť jevo znajet so svoim rozgovarom, mieszajet vsio, kak goroch s kapustoi“. Czionai priminti reikia, kad tai vis buvo gryni lietuviai, tik po priegloba tokių lenkomanų, kaip kn. Karvauckas, iszvirto, galima sakyti, į burliokus jau.

Užuguoščio klebonu ir fundatorium murinamos bažnyczios liko Kalvių kunigas Skruzdis. Kalviuosna atsiųs kunigą isz Vilniaus.

Stakliszkiai. Szalia Stakliszkių gyvena daugelis czionai apsibuvusių burliokų, isz kurių vienas vardu Izota Ustinov buvo girios sargu ir turėjo grazią paczią. Gyvenantis Stakliszkiuose girių užveizdas

M. Verkijev, kaip didelis ponas, kuriam visi sargai bucziuoja rankas, kaip kokiam dvasiszkam, užsimanė ano burlioko sargo paczią sav pasiimti per moterį, ant ko toji tur but ir pritarė. Kartą jiedviem iszvažiavus miszkan, parvažiuvo Verkijevas parsivezdamas negyvą Ustinovą, sakydamas, kad kumelė, su kuria važiavo, spyrė ir užmuszė. Užmuszta Izotą palaidojo Augszt-Dvairyje su iszkilme, o Verkijevas jau mislyjo apie busenczias vestuves su velionio paczia, kaip sztai atvažiavo policija su daktaru, liepė iszkast palaidotą sargą, iszėmė plauczius ir szirdį ir nusiuntė į Petropylę, dėl isztyrimo, ar teisybė, kad kumelė galėtų užmuszti vežimėlyje sėdintį žmogų. Kokia bus pabaiga, to dar negalima žinoti, tik užveizdas yra labai neramus ir žmonės kalba, kad jis susikalbėjęs su Ustinovo paczia, tajį nunuodinęs.

Lietuvoje szį metą buvo toki uzderėjimai: rugiai geri abelnai imant, kviecziai ir dobilėi menki; avizos, miežiai ir žirniai ant sziaudų buvo gražus, bet nebrandus, griekiai menki. Bulvės, didesnė dalis, geros ir gardzios. Daržovių daug isznaikino kirmėlės, ypacz kopustus, teip, kad daugelis žmonių neturės nėi paragauti. Daug pragumų žmonės vartojo apgynimui kopustų, — vieni laistė terputynu, kiti karbolium, kiti su vandeni, o kiek jau visokeriopų burtų pridirbo, tai vargiai kas ir suskaityt galėtų: vieni riszo kirmėles ant siulo ir korė dumuosna, kiti pasivogę szluotą muszė su ta szluota kirmėles su atgalia ranka, da kiti vilko palas ryte per kopustus kol rasa nenukritus ir tas metė upe lin, bet nėi szie, nėi kiti burtai nieko negelbėjo. Tik kuris netingėjo po kelis kartus kirmėles nurinkti, tai da sziek tiek apgynė, o vieno ukininko tai antukai apgynė kopustus nuo

kirmėlių nuėdimo, kadangi jų didelis pulkas buvo papratęs po kopustus vaikszcziodami lesioti kirmėles ir tokiu budu visi kopustai liko sveiki. Vienas gudragalvis ukanotais rytais, savo szaudyklę užsiprovijęs vien paraku, szaudė vaikszcziodamas po azias ir, esą, kirmėles nuo tų dumų pragaiszė. Kopustai yra labai brangus — 6-7 rubliai už kapą. Batviniai užaugo gerai.

Miszkinis.

Isz Londono.

11 d. Lapkriczio, kooperatyviszka draugystė „Lietuva“ laikė savo pirmąjį balių, ant kurio sveczių atsilankė apie 200 ypatų. Gal butų labai gražiai pasilinksminę ir nenusizėminę savo pasielgimu, kad ne savmylstė kelių ypatų isz tarpo baliaus rengėjų. Tie per neapsirokavimą, nusamdė salę už 6 svarus (\$30,00), muzikantus už 5 svarus (\$25,00), jau nieko neminint apie mažesnius kasztus. Tai zinoma reikėjo daug pinigų iszrinkti.

Bilietai buvo pardavinėjami isz laiko po 1 szilingą (25 ct.) — vyrams tiktai, bet kada ant baliaus vyrai vedėsi drauge ir savo moteris — pareikalauta tapo *extra* po 6 penus (12 ct.). Už padėjimą rubų koznas, neiszskiriant net nėi vaikų nuo 8-10 metų, turėjo užmokėti po 2 penu ir tai turėjo neatleistinai mokėti, o neisztenkant pinigų, palikti užstovą, nors nosinę skepetaitę. Nuo lietuvio gražumu galima iszvilioti viską, bet su prievarta nieko nelaimėsi. Ir susirėmimas....

Ant baliaus valgių buvo visokių; butų buvę net ir lietuviszkų deszrų, apsteliuotų pagal užmanymą tulo sąnario komiteto, bet ant nelaimės deszros atėjo į Londoną — į antrą dieną po baliui. Gėrymų teip-gi buvo visokeriopų, teip, kad net atskiedė.... dėl

didesnio uždario. Nors ir pardavinėjo daug brangiaus, negu visur Londone, vyrai butu išsiurbę visus gėrymus visai nepermanę skonio, jeigu ne moterėlės, kurios daugiau apie gėrymus nusimano. Ponia L. paragavęs degtinės stiklėlį, praszneko į savo pažystamas: „jus, girdi, geriat ir pinigų mokat už pusiau su nevirintu vandeniu sumaiszytą sznapsą“. Ir vėl susirėmimas ...

Lietuviai visus tuos gudrumus priskaito lenkams, prigulėjusiems prie baliaus komiteto, ka langi tik jie, anot žmonių pasakos, teip galėję pasielgti su lietuviais kaip su papras-tais „chlopais“. (Lenkas pardavinėjo bilietus ant gėrymų ir valgių, teip gi ir prie pardavinėjimo bilietų už įėjimą buvo lenkas. Mat draugystė geriaus užsitikėjo lenkams, negu savo sąnariams....)

Kad balius buvo ir nesma-gus, bet draugystės kasztai, kaip girdėti, sugryzo. Nors daug mus pinigų laimėjo sve-timtaucziai (apie 18 svarų), bet ir lietuviams liko gryno pelno apie 14 svarų.

Geresni tautiečiai, sąnariai virszminėtosios draugystės ža-da dalį uždirtų pinigų ap-versti ant tautiszkų reikalų, bet daugelis, kuriems ne tik mus reikalai bet ir abelnai niekas nerupi, prieszinasi tam. Pamatysime kaip toliaus daly-kai virs.

Žts.

Politiszkos žinios

Amerika. Pilipinuose nieko ypatingo pastaroje sanvai-vaitėje neatsitiko. Amerikie-cziai giriasi, buk ant salos Pa-nai apygardose Iloilo, Jaro ir kitų, vietiniai gyventojai tuks-tancziais sudeda pasidavimo prisiegą. Tikresnio, vienok, patvirtinimo tų žinių isz pusės valdzios nėra. Raszo teipjau, buk amerikiečiai paveržę nuo pilipiniečių nemažas sumas

pinigų ir daugybę maisto. Apie ekspediciją gen. Hall sziauri-nėje Luzon dalyje praneszama, jog jam iszpuolė atlikt sunkią kelionę, kuri truko 6 dienas; 165 kareiviai tame tarpe su-sirgo; prasidėję gausus lytus kliudo kariumenės darbus. — Karės virszininkai Washingto-ne iszleido nuosprendį, pagal kurį Pilipinuose turi pasilikti ant toliaus tik 60 tukst. karei-vių, o kas virszaus (apie 9 tuk.) turi buti sugražinti namon; nuo 15 d. szio mėnesio pradėjo jau vežti tuos atlikusius karei-vius namon.

Pietinė Aprika. Kaip ži-nome, burų prezidento Krue-ger'io, jieszkanczio Europoje tarpininkystės, vokiečių cie-sorius Vilius su visu nepriėmė, — tas pats ciesorius, kurs mei-lingai buvo užsikvietęs anuo met per savę garsųjį Cecil Ro-des'ą, kasyklų karalių, ir ne sigailėjo savo ciesoriszko del-no, idant suspausti suterszta ranką to didvyrio, kurį szian dien Vokietijos kancleris gr. Buelow priesz seimą pavadino savo kalboje „flibustieru“ (marių plėsziku). Olandijos jauna karalienė priėmė Krue-ger'į, bet ne vieszai. Szvei-carijos valdzia jau apskelbė, jog negali apsiimti tarpinin-kauti tarp kovojanczių szalių. Tą pat pasiskubino apgarsinti ir Austrija, kurios ciesorius, re-gisi, nori perspėti Krueger'į, idant szitas visai nesirodytu Viennoje. Pasilieka dar ca-ras, kurs per nekuri laiką sir-go ir per tai nuomonų jo ne-galima buvo patirti.

Taigi diplomatiszkas kelias pasirodo dėl Transvaaliaus ne-naudingu; nė pirmoji pasiun-tinystė, nė dabarnyksztė Krue-ger'io nieko neatsiekė. Tikrai geriausia bus burams atsieti tik ant savės paczių, ką jie nė nepaliauja darę. Iszsiskirstę į keletą pulkų, burai nepalieka anglams ramios valandos, tai užpuldami ant jų stovyklių,

tai gindamiesi nuo užpuolimų. Paskutinėse dienose burai yra daug laimėję. Kaip pats lor-das Kitchener, naujasis anglų vadas, urėdiszškai pranesza, po anglų generolu Clements'u ties upe Nagalies, Oranijoje rusi-kirtus su burais po vadovyste generolo De Wet (burų isz vi-so ten buvę 2,000, o kiek ang-lų — nepasakyta), tapo už-muszti anglų eilėse 5 apicieriai ir 9 kareiviai, o 18 apicierų ir 555 kareivių pateko į burų ran-kas. Kitoje vietoje, 13 d. szio mėnesio, ties Zastrow, anglų ge-ner. Brabant susikirto su bu-rais ir paliko negyvais 4, su-žeistais 16 ir suimtais 120 ka-reivių. Bet ir burams vienur nepasisekė (ties miesteliu Vryheid), kur jie neteko szim-to vyrų. Szietie musziai atsi-tikę yvairiose vietose, prietam arti paczios Pretorijos, vyriausio anglų lizdo, aizszkia liudy-ja, jog apie pasidavimą burai nė nesapnuoja. Už tai pa-czioje Anglijoje pakilo didis nusiminimas; Transvaaliuje ir Oranijoje esant net 210,000 kariumenės, Anglijos valdzia iszleido paliepmus, idant ko-kios tik gali kariumenės dalys, stovinczios Aldershot'e, Malto-je ir kitose vietose, siųstų ka-reivius į Pietinę Apriką; tai lordas Kitchener nuo savės įsakė, idant visi tie kareiviai, kurie kaipo sužeisti, buvo pa-leisti namon, dabar, jei pas-veiko, tuoj gryžtų eilėse.

Ant karės reikalų Anglijos parlamentas paskyrė paskuti-nėse dienose dar 16 milijonų svarų sterlingų. (\$80,000,000) Kas tiesa, baisiai daug ta karė Anglijai ir kasztuoja. Ana, tik vienų arklių ir mulų, kaip apreiszkę užklaustas finansų sekretorius, nugabenta buvo į Pietinę Apriką ant karės rei-ka-lų 182,500, o apie skaitlių tenpat užaugintų arklių ir mulų užklaustasis dėl tulų, tik jam zinomų, priezasczių, atsa-kymo nedavė. Užlaikymas kariaunos Pietinėje Aprikoje

Anglijai per mėnesį kasztuoja tiktai \$25,000,000. Paskuti-nis lordo Kitchnerio praneszi-mas rodo, kad 700 burų perė-jo per upę Orange ir užėmė miestelį Kaapdaal, Kapo ko-lionijose.

Rytinė Azija. Visu, įsipai-niojusį į Kinų reikalus viesz-patysczių valdzios, atskyrus Angliją, sutarė paduoti Kinų valdziai vienokį užmanymą iszlygų, kurias Kinai turi už-ganėdinti. Reikalavimų yra isz viso 11 punktų, tarp kurių svarbiausi: 1) ant kunigaiksz-czio Lan'o ir tų ypatų, kurias nurodys kiekvienos isz viesz-patysczių pasiuntiniai, turi buti uždėta nužudymo bauda; 2) Kinų valdzia turi atlyginti ki-toms valdzioms, bendrijoms ar pavienėms ypatoms visus kasztus ir skriaudas, kilusius isz sumiszimo; 3) tvirtynė Taku ir kitos tvirtynės pakeleį į Pe-kiną turi buti praszalintos; 4) Kinų ciesorius turi iszleisti ant dviejų metų iszstarmę, jo-giai prigulėjimas kiniečių prie susivienijimų, prieszingų svetimžemiecziams, uždraustas po bausme nugalavimo. 5) kiekviena vieszpatystė turė-tiesą laikyti Pekine, neva dėl apsaugojimo pasiuntinių savo kariumenę (nepasakyta, kaip didelę). Kinų valdzia ir pats ciesorius, kaip paduoda žinios, tinka ant tų iszlygų ir Kinams rasi neužilgo sugryžtų szio-kiatokia ramybė, jeigu ne Angli-ja, kuri ilgai nenorėjo prisidė-ti prie kitų valdzių nutarimo, o dabar per savo pasiuntinį rengiasi paduoti kitokias isz-lygas. Tokiu budu derėjimai tęsis dar kas-žin kolei. Priė-tam ir tos kariumenės dalys, kurios iki sziol laikė užėmu-sios sostapilę Pekiną, ant žie-mos jau nesitrauks isz tenai, nes iszranda per sunkiu kraus-tymasi žiemos laike. Toki svecziai nelabai mieli miestui ir jo gyventojams. Apie plė-szimą turtų, gadinimą triobų

ir paminklų, skriaudimą gyventojų iš pusės suvienytos armijos kareivių, skaitytojai yra jau nemažai skaitę; nėra abejoti, jog toks pasielgimas „civilizacijos neszikų“ ir ant ateinančio laiko nepersimainys. Paskutinėse dienose Suvienytų Valstijų vyriausias generolas Chaffee net susikirtu su visuvyriausiu vadu, Vokietijos, grovu Waldersee, iš priezasties pasisavinimo per vokiečius kiniszkų astronomiszkų pabuklių, užsilikusių iš senesnių gadynių ir turinčių augsztą vertę. Bet „varnas varnai akies nelups“: generolai greit vėl susigerino, grovas Waldersee pasikvietė gen. Chaffee pas savę ant pusryčių, gražiai pavaiszino (ne dingokit, kad tai juokai — apie tuos pusryčius žinios išlakstė per telegramus po visą sviatą); tokiu budu nesutikimas užsibaigė ir dabar rasi visi iš vieno pradės naikinti senovės Kinų palikimus.

Derybos vieszpatysezių su Kinais eina savo keliu, bet „Dangaus sunus“ kaip vadina savę Kinų ciosorius, neketina teip greit gryžti į Pekiną, teisingdamasis tuo, jog užstojo žiemos szalcziai, kurių jis pakelti negalįs. Žinoma, per tai derybos nusitęs.

Kas vienok manytų, jog deryboms pasibaigus krasztas nusiramdytų, tas didei klystų. Tuotarpu, kada Kinų ciosorius siuntinėja į kitus valdonus maldavimo laiszkus, kada valdžios perdėtiniai, kunigaiksztis Ching ir Li-Chung-Chang stengiasi užgerinti vieszpatysezių pasiuntinius savo nuolaidumu, — pareina žinios, kad mieste Hong-Kong ant visų kampų ir galų tapo išlipinti atsiszaukimai, kurie liepia kiniečiams vienytis ir bėgant mėnesiui Sausiui, isznaikinti visus svetimtauczius; nesuskaitytos minės žmonių rinkosi apie tuos plakatus ir juos su pasigėrėjimu skaitė. Toki

pat atsiszaukimai buvo platinti ir apygardoje Hai-ping; ten europiečiai, sugavę 20 kiniečių, kurie platina plakatus, ketina juos pakarti. Arti paties Pekino stovi dar bar, grasindamas užpulsiant, gana skaitlingas net pereinantis 10,000 kareivių, kiniečių pulkas.

Dalis darbu.

Edwardsville, Pa. Czion sustraikavo apie 1000 darbininkų kasyklose Kingston Coal Co. ir sykiu tos pacios kompanijos kasyklose Gaylord, Plymouth'e apie 500 darbininkų reikalaujami iš mokesties du kartu ant mėn., kad nekraut kupinesnių karų per 6 colius ir kad neaumestu perdaug anglių, kaip netinkanczių. Iš 150 karų, atmesdavo kartais po ketvirtą dalį.

Duncott, Pa. Czion sustraikavo 500 darbininkų Oak Hill kasyklose reikalaujami pakėlimo algos ant 16% kaip yra kitose kasyklose tos pacios kompanijos ir kad butu iszmokėtos du kartu algos pirm kalėdų.

Shamokin, Pa. Greenough kasyklos pradėjo dirbti ir 250 darbininkų gavo darbą. Po naujo meto darbininkų skaitlius bus padaugintas ant 300.

Minneapolis, Minn. Czion sutvėrė uniją miesto tarnaitės ir keta visos susiorganizuoti, kad nei viena neitu tarnauti už mažesnę algą, bet visos turi gauti lygias algas.

Lorain, Ohio. Lorain Steel Co. pradėjo dirbti visuose skyriuose ir 3000 darbininkų gavo darbą.

New Bedford, Mass. Czion susitvėrė nauja medvilnės iszdarbystės kompanija, kur parengs didelį pabirką su 60,000 verpimo szpulių, kur daugelis vyrų ir merginų gaus darbą.

Linton, Ind. Visoje

apielinkėje sustraikavo kalnakasiai, reikalaujami, kad prie unijos prigulėtu ir inžinieriai.

Pottsville, Pa. Williams kasyklos nedirbė nuo metų laiko vėl pradės dirbti ir 300 darbininkų gaus darbą.

Wilkes Barre, Pa. Strytkarių visi darbininkai nutarė pareikalauti 9 ar 10 valandų darbo laiko su alga po 20 ct. už valandą.

Kenosha, Wis. Firma Gormully & Jeffery isz Chicagos keta czion parengti naują pabirką dirbimui siuvarų maszių.

Connellsville, Pa. Darbavietėse Aluminium, Iron & Steel Co. pradėjo dirbti.

Canal Dover, Ohio. Po 4 mėn. pertraukos American Sheet & Steel Co. pradėjo dirbti ir 300 darbininkų gavo darbą.

La Fayette, Col. Simpson kasyklose sustraikavo visi kalnakasiai reikalaujami pakėlimo algų.

Uniontown, Pa. Dunbar Furnace Co. numazino dėl savo darbininkų algas ant 10%.

Bradenville, Pa. Bessemor Coke Co. užsimanė numazinti kalnakasiams algas ant 42ct. už toną arba po \$1,25 už 100 buszelių. Visi darbininkai sustraikavo.

Denver, Colo. Straiakas Santa Fe gelžkelio telegrafistų bene iszeis ant straiakerių nenaudos. Straiakeriai užmanė taikytis su kompanija iszsirenkant taikos sudžias, ant ko kompanija nepristojo. Sustraikavus telegrafistams, kompanija priėmė skabsus ir trukiai važinėja be jokio sutrikimo, delto ir nenor taikytis

Angliakasyklų kompanijos, turinczios savo gelžkelius sutarė nupirkti visas kasyklas mažesnes, kurios neturi gelžkelių iszvežimui savo anglių. Tai gi įvyks dabar kietųjų anglių trustas.

Louisville, Ky. praėjusę san-

vaitę buvo seimas American Federation of Labor, kur vėl prezidentu tapo iszrinktas Samuel Gompers. Seimas nutarė pagal iszgalę įkunyti kooperatyviszkas draugystes ir krautuves, bei, kad visi gelžkeliai pereitu į valdžios rankas.

Isz Amerikos.

Sumanus inžinierius.

Pas Elm Grove, Pa. po gelžkelio Baltimore & Ohio buvo pervesta dūda su gantiszku gazu isz žemės, kuriai pratrūkus nuo lokomotyvos vieno keleivių trukio užsidegė gazas; tame buvo sumanumas inžinieriaus sulaikyti smarkiai bėgantį trukį ir važiuoti atgal, kad neužsidegtu gazų rezervoarai po vagonais esanti ir nepasidarytu eksplozija. Inžinierius palidęs atgal trukį apalpo nuo apdegimo ir sukrito, teipgi ir peczkurys. Ant trukio buvo į 100 keleivių ir visi baisiai persigando nuo smarkaus sulaikymo trukio, nes sėdynėse persivertė, ir važiavimo visu greitumu atgal. Tik tai kondūktoriui nuėjus ant lokomotyvos viskas iszsiaiskino ir tasai sulaikė trukį. Inžinierius ir peczkurys teip daug apdegė, kad vargu iszliks prie gyvasties.

Gresia didelis straiakas.

Unija suvienytų kalnakasių Amerikoje jau dabar ruosziasi prie straiako, kuris gal prasidėti nuo 1 Balandžio 1901 mete, pasibaigus taryboms, kurios tapo padarytos po paskutinio straiako kietųjų anglių apielinkėse. Kalnakasių unija reikalauja, kad algos, kokios tuomi tarpų yra surėdytos, butu palaikomos metas nuo meto be jokio numazinimo, ant ko kasyklų savininkai nenor pristoti. Su 1 d. Balandžio pasibaigia tarybos kompanijų su kietųjų ir minksztųjų angl. kalnakasiais ir kompanijoms norint

numažinti algas, užgims strai-
kas, kuriame dalyvaus per 300,
000 kalnakasių.

Lenkiszka diena.

Ant amerikonszkos parodos
ateinantį metą Buffalo, N. Y.
lenkai tariasi pasirodyti ameri-
konams visame savo tautiszku-
me, kaip kad pasirodė 1893 m.
per visasvietinę parodą Chica-
goje. Tam tikslui susitvėrė
jau ir komitetas, kuris sureng-
tu viską, kas būtų reikalinga
„lenkiszka diena”. Lenkams
tas parodyti bus lengva, nes
Buffalo yra viena iš didžiųjų
lenkiszkių kolonijų ir reika-
lingų tam žmonių nebus stoka.
Dėl medegiszko suszelpimo
komitetas atsiszaukė į visas or-
ganizacijas ragindamas rinkti
aukas.

Užsidegė anglių guoliai.

Houghton, Mich. užsidegė
100,000 tonų anglių Columet
& Hesla Co. ir ugnis apėmė
visą guolį, kad visos ugnage-
sių pastangos užgesyti, likosi
be pasekmės. Dumai ir gazai
išz tos ugnies daro daug prik-
lumų pavėjui esantiems gyven-
tojams.

Nauji aukso guoliai.

Alaskoje ant krantų Yellow
upės tapo surasta nauji ankso
guoliai, daug turtingesni už
Klondike's aukso guolius. Va-
saroje du szvedai užtikę tą
vietą prisikasė aukso dulkių
vertybėje \$35,000 tiktai 16
pėdų apskirtyje. Dabar ten
išzsirengė 12 žmonių, norin-
čių greitai pralobti, nežiurė-
dami ant to, kad toji vieta nuo
Skaguay esti per 2100 anglisz-
kių mylių.

Tiesų pildytojai.

Philadelphijoi tapo suarez-
tuota keletas republikonų ir
demokratų už visokias priga-
vystes laike rinkimo Suv. Vals-
tijų prezidento. Du republi-
koniszki komisoriai trokszdami
savo partijai išzlaimėjimo rin-

kimuose tik 200 balsų įmetė į
skrynūtę, kol žmonės pradėjo
balsuoti isztikrųjų. Ketvirto-
je vardoje vėl prisibijant pra-
loszti vienai partijai po balsa-
vimų tapo pavogta skrynūtė
su balsais ir dingo. Matysime
kokią baudą gaus už tai.

Nelaimės.

Per 6 mylias nuo Aspen,
Wyo. Union Pacific gelzkelio
tunelyje užsidegė gazai, kur
nuo eksplozijos tapo 5 darbi-
ninkai užmuszti o keliolika su-
žeistų.

Brockton, Mont. ant Great
Northern gelzkelio linijos nu-
lužo vieno keleivių trukio va-
gono aszis, dėlko išzlėkė tru-
kis išz rėlių, užmuszė 3 žmones
kelioliką sužeidė ir 4 vagonai
nusivertė nuo pylimo žemyn.

Dunkirk, N.Y. sudegė „Fre-
donia State Normal and Train-
ing School”, kurioje gyveno
75 merginos studentės ir 6 išz
jų sudegė. Iszkados pasidarė
ant \$200,000.

Ugnys.

Webster, Mass. Czion sude-
gė didžiausia krautuvė Tracy
Block vadinama, kur iszkados
pasidarė ant \$50,000. Mergi-
nos pardavėjos išz virszutinių
užlų besigelbėdamos apdegė
plaukus ir rubus.

Sheboygan, Wis. sudegė sku-
rų išzdirbimo darbavietė fir-
mos Zsichisti & Sons, kur isz-
kados pasidarė ant \$180,000.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Grand Rapids, Mich. Gal
niekur nėra teip tautiszka už-
migusių lietuvių kaip mus
mieste. Jeigu pas mus atsiran-
da keli suprantantesni ir pra-
deda žymiaus darbuotiesi ant
tautiszkos dirvos, veikiai esti
persekiojami ir iszjuokiami
nuo visų ir galiaus gauna var-
dą bediebio arba szliuoptarnio.
Skaitanczių laikraszczius ver-
tesnio turinio ir knygas visai
mažas nuoszintis yra, užtai
nėra ką nei stebėtis, kad pro-

tiszka nekurie jau ir per daug
žemai stovi.

Kad klausyti tautiszkių pra-
kalbų, arba tokias rengti, czio-
nai skaitosi kuone mirtina
nuodėmė ir jeigu kam nors
tenka tokiu budu praszengti,
tam czionyksztis lietuviszkių ir
lenkiszkių duszių ganytojas
neduoda iszriszimo. Taigi
mus miesto lietuviai ir saugo-
jasi, kad nebutų gerais tautie-
cziais ir nerengtų tautiszkių
prakalbų bei sukaktuvių, bet
viską, kas tiktai tautiszko, nie-
kina.

Szitokiam nedoram suprati-
mui tarp lietuvių iszivieszpata-
vus ir tai per pastangas viet-
nio kunigo-lenkbernio, geres-
ni lietuviai tautiecziai pradėjo
jį neuzkėsti ir jau tiek pinigų
nebeduoda, kaip seniau, saky-
dami: „kam mes tam paliokui
duosime, mes lietuviai ir turi-
me dėti pinigus pasistatymui
sav lietuviszkos bažnyczios,
jau gana iki sziol szelpėme
lenkus”.

Kun. Pangonas labjausiai
gina lietuvius nuo Susiv. L. A.
traukdamas juos į len-
kiszkas organizacijas. Czio-
nyksztė kuopa S. L. A. buvo
pradėjus didintis metai atgal,
bet kunigas dažinojės kuone
susidraskė ir kad viską paar-
dyti, pradėjo neduot iszriszimo
prigulintiems prie Susiv. Per
tai mažiaus suprantanti atsi-
metė nuo Susivienyjimo. Isz
30 sanarių liko tiktai 6 prie
kuopos, nors daug paniekini-
mų ir apjuokimų nukęsdami
nuo tamšunų. Už susilpnėji-
mą kuopos kiti kaltina ku-
pos virszininkus, nes jeigu vir-
szininkai būtų buvę sumanus
ir geri tautiecziai, tai būtų išz
aiszkinę sanariams, kad kun.
Pangonas yra iszgamma ir kad
jis ne dėl baimės pragaro gre-
sia lietuvius nuo Susiv., tik
dėl to, kad tas yra tautiszku
ir jis kaipo lenkbernis visus
i etuvius nuo jo stengiasi at-
grasinti.

Apie T. M. D. kuopą, kuri

czion buvo pradėjus gyvuoti
dabar jau nieko negirdėti.
Geistina būtų, kad tėvynę my-
lintieji drąsiau pradėtų dar-
buotis dėl jos labo, nepaisyda-
mi niekinimų ir kabinėjimūsi
mus aptamsintų brolių.

Czion yra viena bažnytinė
paszalpos draugystė po vardu,
szv. Petro ir Povilo, turinti
apie 100 sanarių; ta draugystė
tik išz vardo yra lietuviszka.
Nėra ką nei stebėtis, kadangi
kun. Pangonas vadzioja ją už
nosies: jeigu kas nori į tą drau-
gystę įstoti, turi pirmiaus eiti
pas kun. Pangoną pasiklausti
ar tas priims į draugystę ir
jeigu tas priima, tai ir drau-
gystė turi priimti, o be jo
draugystė priimti naują sanarį
neturi valios. Tas iszrodo,
lyg kad draugystė neturėtų
tiek supratimo, kad galėtų su-
prasti, ar aplikantas yra atsa-
kantis jų draugystės mieriams
ar ne.

Nuo pereito meto vienok ir
szi draugystė daugiau pradė-
jo pasitikėti ant savės, negu
ant kun. Pangonio. Pereitą
vasarą minėta draugystė pasis-
tatė savo svetainę (salę), bet
jie ją panaudoja vien tik dėl
szokių, kuriuos jie rengia ku-
ne kartą ant sanvaitės. Man
rodosi, kad iszmingiaus bu-
tu, jeigu sumanesni lietuviai
išzsismokintu kokią komedią,
bandytu teatraliszkus persta-
tymus surengti nors retkar-
cziais, isz ko nevienas galėtu
szio to pasimokinti ir daugiau
numanymo apie dalykus įgau-
tu, o su szokiais ką tik tuomi
tarpu nusilinksmina.

Po sale kelnorėje, draugystė
turi įrengusi vardan Szv. Pet-
ro ir Pauliaus karcziamą ir ne-
dėliomis, kada kitos karczia-
mos buna uždarytos, jie savo
karcziamą laiko atdarą, isz ko
nemažai pelno turi, nes ir sve-
tintaucziai susirenka. Kad
lietuviai gerai traukia tai to,
regisi, nereikia nei minėti.
Girdėjau, kad tuli sanariai
buvo užmanę, kad ant sziu-

kiaus (baro) butu pastatytas kryžius ir stovylaitės szv. Petro ir Pauliaus, tada, esą, kiekvienas galėtu suprasti, jog ta karcziama yra įrengta katalikiskos draugystės, isz ko butu draugystei didelė garbė. Bet kiekvienas protingas žmogus pasakys, kad vietoje, pirkimo kryžiaus ir stovylų szventųjų į karcziama, jie iszmintingiaus padarytu už tuos pinigų nupirkdami knygy ir savo salėje įrengdami knygygyną — tai didesnė butu draugystei garbė. *Atsigaivinantis.*

Lawrence, Mass. Matydamas garsinant laikraszcziuose, jog į Massachusetts valstijos miestelius atsilankys mus garbus ir darbsztus tautietis Dr. J. Szliupas, žingeidavau jį patį pamatyti kaip ir jo kalbos paklausyti. Nuvaziavus į Lawrence ankscziau, teko daug visokių mąstymų prisiklausyti ką mus tautiečiai kalbėjo laukdami kalbėtojo. Abelnai buvo matyti, kad žmonės laukė nekantriai ir nerimastavo, daugiur, kaip buvo girdėti moterys visai neleido savo vyrus isz namų iszeiti, kad Szliupas neiszrautų Dievą isz jų szirdies, kiti stengėsi darodyt, kad į vietą Dr. Szliupo vertė jo kokį kunigą parsikviesti, kiti-gi karžygiai ėjo apsiginklavę akmenais ir kitokiais jiems tinkamais ginklais, bet jie žinoma neturėjo ką veikti, kadangi susirinkimas atsibuvo dailiausiai ir žmonės skirstėsi džiaugdamiesi.

4 d. Gruodžio vakare Dr. J. Szliupas laikė prakalbą ir nors buvo didelis lietus ir bjaurus oras, žmonių buvo susirinkę nemažai teip-gi ir keliolika merginų lietuvaiczių. Žmonės užsilaikė kuoramiausiai ir, kiek buvo matyt, jiems kalba patiko. *Jonas Smoleitis.*

Torrington, Conn. Laikraszcziuose buvo garsinama kad mus miestelyje tamsybė viesz-

patauja ir tas pagarsinimas turbut turėjo įtekmę ant mus lietuvių, kadangi jie pradėjo krutėti ir užsikvietė Dr. J. Szliupą su kalbomis, kad geriaus žmones sužadinti. Stribuzdo abi partijos. Partija dievuoczių bandė pirm to salėje parapijinės mokslinės 20 d. Lapkriczio laikyti susirinkimą, kur kalbėtojais buvo kun. Saurusaitis ir p. J. Gri-nius.

28 d. Lapkriczio antroji partija, czionai žinoma kaip tautiskai-lietuviszka surengė vi suomeniszką susirinkimą, kur kalbėjo garsus mus tautietis Dr. J. Szliupas, aiszkindamas dabartinį darbininkų padėjimą, ragindamas lietuvius prie mokslo, apsiszvietimo ir vienybės, nurodydamas kokiū budu varginamieji darbininkai gali atsiekti savo mierius ir pagerinti savo buvį.

Czion reikia pasakyti, kad pas mus yra da ir treczia partija, sziom abiem prieszinga, kuri žymiai mus gyvenime atsiliepia, o kuri bėgyje paskutinių metų daug sykių savo darbais pagarsėjo. Ir dabar, 1 d. Gruodžio, keli isz jų susirinkę pas tulą mielaszirdingą bobą, teip linksmynosi ir užė per naktį, kol galiaus teip susinuszė, kad viens tapo mirtinai primusztas o du į pavieto kalėjimą už tai pateko ir gal dar likti kaltais galvažudystės. Tik tiek gerai, kad jie nenumanydami, kuomi jie esą, visados pasiduoda rusais arba lenkais, tai nors lietuvių vardas nėra teip tarp svetimtaczzių niekinamas. Kada su mažes jų skaitlius mus tarpe?

Mus miestelio lietuviai bando ir prie pirklystės kibti, ne vien ant savo darbo pasitikint ir teip A. Juodžiukonis ir J. Matuseviczius isz draugės uždėjo mėsinyczią, o P. Petraucakas krautuvę valgomų daiktų. Velyjame tiems lietuviams geru pasisekimo, teip-gi ir kitiems, kad už ko nors daugiau

bandytu imtis. *Žvalgas.*

Worcester, Mass. Musų miestelyje yra pusėtinas skaitlius lietuvių, bet iki sziam laikui nieko ypatingo jie nėra nuveikę. Czion yra dvi bažnytinės draugystės, bet nuo tų nėra ką gero nėi laukti. Tik paskutiniam laike apsigyvenus mus mieste A. Abraczinckui, per jo pasidarbavimą tapo suvertas lietuviszkas klubas po vardu Didžio Lietuvos Kunigaikszeczio Gedemino, kuris, galima pasitikėti, nuveiks szitą naudingesnį. Ir dabar per pastangas klubo tapo surengtos prakalbos ir užkvietas Dr. J. Szliupas, kur žmonių buvo pusėtina susirinkę.

3 d. Gruodžio Dr. J. Szliupas laikė pas mus kalbą, kuri traukėsi apie 2 valandas. Klausytojai labai tėmyjo kalbėtojo pasakojimą apie surėdymą Indijos ant luomų, kur augsztesnės luomos saugojasi net susitikti su žemesnėmis. Bet labiausiai žmonėms patiko kaip kalbėtojas parodęs vargus lietuvių baudziavų gady-nėse, papasakojo kaip lietuvi- viai budavo pardavinėjami totoriams ir turkams į vergu- vę ir budavo varomi virtynė- mis į tolymas szalis priraiszio- ti už kaklų prie karczių, ir už- klausė susirinkusių, kur tada buvo mus bažnyczios ir kunigai su jų meile artymo? Tas užklausimas didelį įspudį ant žmonių padarė.

Kitas mus žmonėms žingei- dus dalykas, buvo nurodymas ant szių dienų draugijos surė- dymo ir jo blogų pusių.

Kalbėdamas apie mus gyve- nimą czionai Amerikoje, dak- taras velijo risztis į organiza- cijas kad turėti daugiau nu- manymo apie visokeriopus rei- kalus ir įgauti daugiau savy- tarpinės meilės. Jis labai nu- peikė tuos, kurie niekiszku budu praleidžia laiką ir už- darbį, o parėję namon tran- kosi ir iszvaiko savo szeimyną.

Už tokį stovį mus žmonių jis dizečiai kaltino vadovus, ka- dangi jie vietoje rupintiesi apie žmonių pakėlimą protisz- kai, tiktai niaujasi ir provo- ja- si su parapijonais, teip, kad angliszki laikraszcziiai pilni žinių apie juos.

Susirinkimas atsibuvo dai- liai. Kaip pirmiau žmonės baimijosi daktaro, kad atva- ziaavęs bažnyczią neiszgriautų, teip paskui užsiganėdinę links- mai skirstėsi.

Mus kun. Jaksztys per kelis nedėdienius varė reklamą apie Dr. Szliupą ir tuomi ge- rai padarė, nes visi žmonės da- sizinojo kad atkeliaus dakta- ras. *Socijalistas.*

Baltimore, Md. Tuli Bal- timorė's lietuviai, ant įkunyji- mo susivienyjimo skriaudzia- mų tautų, susidejo jau \$3.50. Aukos dauginasi kas nedėlia. Kaip rasis pritarėjų tam įku- nyjimui ir isz kitur — prisių- siu jas centraliszkon kason, pagarsindamas aukautojus. Butu geistina tą patį iszgirsti ir isz kitur. Broliai pamisly- kim, kiek žuvo ir žusta mus triuso be jokios naudos kar- cziamose ir kitur, ir ką isz to turim? Ar kokią gerovę? ar mokslą? Apart paniekos — nieko daugiau. Laikas butų nustoti teip darius, o atmenant ateitę, imtis už pirmžengystos, mokslo, gerovės, valnystos. O toks tik darbas nuves mus lai- mėn, kuri dabar daugumui da- rodosi nesuprantama.

J. Perkunas.

Musu užduotis.

„Mainosi laikai — podraug ir svietas“, sako priežodis. Ir isztikro! 40 metų atgal, kada zodis „Lietuva“ buvo pas- merktas, o lietuviams, ypatingai po jungu Maskolijos esan- tiems, be žinios valdzios ir po- nijos, nė szvesti nė dirbti, nė parduoti nė pirkti, nė lavintis, nė mokintis, ir kaip senieje

pasakoja, nė pacziuotis, nė gimdyti ne buvo valna ir kas galėjo nors sapnuoti, kad ateis laikas, ir tai neuzilgo, kad Lietuva kame nebuk stos eilėse ne tik kà tautų savistovių, bet ir galingiausių vieszpatysčių? Laikas bėgo, mainydamasis, prislėgimai nesiliovė, už politiskus prasikaltimus atsiverė žutis – Siberijoi. Tuli tautiečiai gi, nepaisydami ant jokių kliuczių, o vengdami priesz akis stovinczių kankynių dėl tėvynės meilės, iszkeliavę užrubežiuosna ir atgaivinę ten spaudą ir agitaciją, isz vargszanczių lietuvių pradėjo statyti tartum tvircziausią murą – murą meilės tėvynės, savo tiesų ir savistovystės. Po kelio likos metų tokio jų darbavimosi, vaisiai ir viltis atsivalnijimo Lietuvos pasirodė aiksztėje. Szta pasmerkta ir, kaip tuli manė, jau numarinta Lietuva, kaip auszrinė tautieciams, o baidyklė slogintojams, podraug su galingiausiomis vieszpatystėmis, stoja szj metą ant visaszvietinės parodos Paryžiuje ir pilnoje energijoje rodo savo gyvybę, meilę sunų ir dukterų, pramones ir reikalus. Ir podraug su Amerikos lietuvių darbais, priskaityta prie pirmos dovanos! Ar szziandien neima dziaugsmas tautiecius isz tokio Lietuvos atgijimo? Ar nelinksma matyti ir girdėti svetimuose rasztuose, apgailistaujant liudną Lietuvos padėjimą, pažeminant jos prispaudėjus ir stebintės isz Lietuvių nenuilstančios kantrybės, narsos ir galės? Net mokslincziams įstabu darosi! —

Tiesa, pasidėkavojant mūsų agitatoriams ir tame dalyvavusioms ypatoms, pasirodydami visam svietui, kad pasmerkta mūsų brangi tėvynė Lietuva jausmuose mūsų gyvuoja, kad prispausti jos sunus ir dukters, užlaikydami ir brangindami savo kalbą, meile jos liepsnoja ir nenuilstancziai dėl savisto-

vystės darbuojasi, mes atlikome užduotę labai svarbią – galiunams nesitikėtą; bet kita svarbi užduotis yra įkunyti užmanymą p. Szerno, neseniai paantrintą Dr. J. Szliupo, t. y. susivienyti skriaudžiamoms tautoms ir draugiskai darbuotis atgavime savistovysčių? Paryžiaus paroda atneszė naudą tą, kad parodė svietui, kad Lietuva gyvuoja, o szitas susivienijimas, tai pamatas savistovios Lietuvos. Ant Paryžiaus parodos stojome priesz visą svietą savo nemarume, meilėje tėvynės, pramonėje ir darbsztume, o susivienydami visi nuskriausti atversime visam svietui akis ir jis pamatys nekaltai mūsų kenčiamas skriaudas, persekiojimus ir kankynes; tuomi pasirodysime milžiniskose savo pajiegose, nes per 500 suvirszum metų budami pavergtais, o paskutiniuose laikuose, be tiesų, be rasztų ir be laisvės, vien savo krutinėse lietuviszką dvasią užlaikėme, tėvyniszką meilę, kalbą, savo raides, ir norint žuvo daugybė žvaigždžių (agitatorių), bet jau esame padėjime szaukianciam: „Szalin terionai! kas buvo mūsų, turi buti ir bus mūsų!“ Trumpai kalbant, szioje užduotyje talpinasi pamatai: atgavimo tėvynės, tiesų ir laisvės. Bet ta užduotis reikalauja tvirtos vienybės, supratimo ir pajiegų, o tame remiasi viskas: ir atspirtis, ir kova ir pergalė.

Žmogui suprantancziam laisvės tiesas, tankiai randasi pritraukimas ginti jas, saugoti vertę savo esybės ir savasties, szokt ir sutrempti jų iszplėsztojus, bet mintis, kad vienas nieko nenuveiksi — liudnai malszina jį. Už tai svarbiausia užduotis tame: suvienyti draugiskai vienmislią žmonių, iszreiksztį tautų skriaudas ir budą atgavimo tiesų ir, sudrutėjus vienybėje, supratime ir energijoje, prie progos,

priesz skriaudikus stoti atvirkovon. Tai-gi darban, tautiečiai! Mes czia budami laisvesniais ir turtingesniais negu tėvynėje, prisidėkim prie to teip svarbaus reikalo aukomis, agitacijomis, iszdirbimu teoriszku ir principaliszku programų, kritikavojimu terionybų valdzios, apsvarstymu padėjimo szalies ir tt., o susitvėrus gi ir platinantės laisvės geidzianciai partijai tėvynėje, iszaiszkiniu veikimų, davi- mu rodų, platinimu tos idėjos, suteikimu energijos agitacijai ir tt., tai yra vienintelis kelias mūsų gerovės – iszganymo.

Kaip matyti isz svetimų rasztų, tai visi apszvesti žmonės, kaip to: suprantanti ukininkai, mokintiniai, mokinotojai, daktarai, inžinieriai, profesorai, da gi tuli apicierai ir generolai yra laisvės geidziantii ir, kožnas, kiek gali, nors slaptai szaukia žmoniją vienybėn, mokslan, pažintin tiesų, laisvės ir ant galo kovon priesz skriaudikus. Ne isz gero Maskolijos valdzia, pajutusi neiszsitikėjimą savo kariszkuose virszininkuose, tuliems apicierams ir generolams dėl iszkvotimo ir iszdavimo tokių laisvės geidzianczių, apart paprastos algos, pakėlė tają nuo 200 iki 400 rublių per mėnesį! Aiszku, kad žmonija kyla gamtiszku budu ir suprasdama tiesas ir laisvę, rengiasi isznaikinti visas terionybes, vargus ir skurdą, t. y. rengiasi kovon.

Tai-gi ir mes lietuviai neatsilikime nuo kitų. Netada laikas rupintis, mokintis ir suprasti kadajau kova apsireiszkus, bet tą teip svarbų darbą reikia pradėti laiku, reikia atsakančiai prisitaisyti, suprasti savo ir tautos padėjimą, sudrutėti pajiegose, prisirinkti medegos, rasti atsakančius vadovus ir tuom syk, prie progos, pareikalauti valnystės tėvynei ir tėvynainiams. Visoki galimi budai veikimo, visoki suokalbiai ir atspirtys, reikalauja

tvirtos, vienmislės organizacijos. Mes gi, jau turėdami tokiai organizacijai pritarėjus lenkus ir rusinus, (toliaus rasis daugiaus), pradėkim darbą budu virszminėtu; vienykimės, mokinkimės ir aukaukime dalį spēkų, o be abejonės, ilgas lukestis neatbutinai taps užganėdintu. Lai įvyksta susivienijimas! Lai dingsta skriaudikai! Lai gyvuoja laisva Lietuva ir jos sunus!

J. Perkunas.

Nuo Redakcijos. Mums rodcsi, kad p. Perkunas keistai supranta užmanymą susivienijimo skriaudžiamų tautų. Susivienijimas, apie kurį dabar eina klausimas, iszleistų tiktai laikrasztį angliszkoje kalboje ir tame laikrasztyje butų apkalbami vargai ir reikalavimai prispaustų tautų. Rusinai yra gatavi prisidėti. Lietuviai lygiai. Gruzinais yra užkviesti. Kiti apie tai patyrę prisidės. Lenkai tariasi tokį laikrasztį iszleisę vieni. Mums-gi reikia rinkti dabar komitetą, kuris rupintusi apie tam-reikalingus rasztus, ir aukas ant iszleidimo tojo laikraszczio — mums pripuolanczios dalies kasztų. Kaip dideli kasztai bus, dabar negalima pasakyti dar, bet kelių szimtų dol. vis reiks. Svarbiausias dalykas yra medegiszkas stovis tokio laikraszczio ir mes turime iszrasti budą, kad toks laikrasztis nenustotų iszėjęs dėl medegiszkos stokos.

Pavojus Finliandijai.

Iki sziol, rods be kraujo praliejimo, bet be pertraukimo tęsiasi kova tarp viską sloginanczio carizmo ir tarp mylinczių laisvę ir savo tautystę Finų. Pastarasis atsakymas caro Nikalojaus ant praszyimo Finliandijos seimo, parodo kad tik naujo smugio reikia laukti ir tai bus nekas kitas, kaip tik peržiurėjimas ir perdirbimas Finliandijos konstitucijos. Priekabė prie szito

gana keista. Tarp kitų praszymų paskutinio Finliandijos seimo, buvo vienas kas link „sistemos valdymo szalies“. „Szis praszymas, — sako caras atsakyme seimui, — nėra, kaip gerai yr žinoma, meldimu, įvesti kokį nors galutinai priimtą budą valdžios, bet po teisybei yra pasiskundimu ant gubernatoriaus szalies, kuriame pasiskundime žemvaldžiai paniekino valdžios padavadyjimams, paskucziausiam laike įvestus, apart tų, kurių reikaluose buvo galima tam tikrus praszymus ir pasiskundimus padavinėti“. Tokis praszymas, jau nekalbant apie tai, kad caras laikė jį be jokios vertės, kas atsieina jo argumentų, parodo, pagal caro nuovoką, neįstatymiską pasielgimą, kadangi „statutai seimo, nurodantieji kokiu budu žemvaldžiai gali dalyvauti vietinėse įstatymdavystėse ir nekuriuose skyriuose kas link szalies finansų, neduoda jiems jokios tiesos dalyvauti abelnam valdyme szalies“. Tas „neįstatymiskas pasielgimas“, padavimas praszymo, kurio mieriu nebuvo įvedimas kokio nors padavadyjimo, parodo, anot caro, kad tiejie statutai nėra tobulais ir užtatai neprioduodamas tam praszymui jokios vertės ir pripažindamas visus padavadyjimams generalgubernatoriaus gerais ir teisingais, caras paliepė, kad „*Finliandijos senatas butu suszauktas pradėti peržiurėjimą statutu seimo, kad galutinai nuspręsti ir nurodyti kompetentizkumą seimo ir permainas, kokiu jis turi savo darbą atlikti*“.

Finų tauta, be abejonės apsirokuodama, bet su pasiryžimu, pasiprieszys szitam begedizkam užpuolimui Maskolijos absoliutizmo, kaip ji yra pasiprieszinusi jau daugeliui tokių pasikėsinimų.

Kas laimės ilgose imtynėse — viską naikinantis absoliu-

tizmas ar laisvę mylintis patrijotizmas? Mums buvo jau daug sykių sakyta, kad apie tai nei klausimo negali buti ir kad yra beprotizka net lyginti mažytėlę Finliandiją su pajiegomis Maskolijos. Mes tikime vienok, kad czion turime kalbėti kaipo apie prieszą Finliandijos, ne apie Maskoliją, bet apie Maskolijos despotizmą. Maskolija, kaipo szalis, susideda isz yvairių gaivalų, isz kurių daugelis be perstoji mo darbuojasi, kad pakasti pamatus to paties despotizmo, kuris dabar bando prisloginti Finų tautą. Tai-gi, pagal mus, neiszpasakoma galybė carizkos savvalės, ne visai yra didžiausiu pavojum finliandiecių. Jeigu tik Finai, kaipo tauta, galetu užlaikyti nepajudinta jų karsztą meilę dėl jų laisvės ir isz vien stos prieszai urėdizskąjį užpuolimą, kol progressyvizski gaivalai Maskolijoje pradės imti virszų, tada Finliandija iszganyta. Tai-gi apsvarstykite, ar Maskolijos valdžiai gali pasisekti perlaužti susivienijusias Finų pajiegas?

Maskolizskas priežodis sako, kad iszdegimas Moskvos prasidėjo nuo mažos žvakės. Tą patį galima pasakyti ir apie liepsną absoliutizmo, teip sziandieną siaucziancią Finliandijoje. Aleksandras III mėgdavo praleisti daug laiko Finliandijoje. Kartą sziandieninis caras, tuomet įpėdinis sosto, sumislijo leistiesi toliaus į szalį ir jo tėvas, caras, praszė paducti keletą jo laiszkų ant artymiausios paczto stacijos. Ant paczto kokiam tai mažam kaimelyje, viens isz apicierų, važiavusių drauge su įpėdiniu sosto, padavė laiszkus flegmatizkam finui pacztoriui, rukancziam pypkaitę. Finas pažiurėjo ant maskolizskų markių ir ramiai atsakė: „szitos Finliandijoje netinka“. — „Kodėl?“ — užklausė apicieras, „tai yra menkniekis, ir

sztai yra caro ženklas“. — „Tai vis tiek“, atsakė finas, „tai yra prieszai įstatymus mus szalies“. Įpėdinis sosto, kuris žiurėjo ant to nekantriai, galiaus isztarė: „ant to greit galima rodą gauti“, ir iszsiėmė popierinę pinigą, kad nupirkti reikalingas Finliandijos markias, bet flegmatizskasis finas pažiurėjo ant pinigų ir atsakė: „tai yra maskolizski pinigai, jie Finliandijoje negiluoja“. Jaunasis Nikalojus perszirdo ir nuo to laiko jis negali dovanoti Finams, kad pasidėkavojant savo nežiniai, jogiai Finliandija turi konstituciją, savo pinigus, markes ir laisvę savo szalyje, negalėjo paduoti laiszkų savo vieszpatystėje. Tai buvo vienok tiktai pradžia. Kitas dalykas atsitiko keletą metų vėliaus, bet vis vieszpataujant Aleksandrui III. Tame laike, kuomet Maskolija erzinosi su Anglija, sutarta tapo sudrutinti tvirtynes Kronstado. Kasztai buvo apskaityti ant 500,000 rublių. Akmens Maskolijoje yra daug menkesni, negu Finliandijoje ir juos apdirbti daugiau kasztuoja, tai-gi statytojai tvirtynių padarė kontraktus su kontraktoriais Finliandijoje, kurie turėjo daugybes jau apdirbtų akmenų. Kada vienok parsiejo gabenti akmenis, gubernatorius Nuland provincijos, finas žinoma, nepavelijo juos iszvežti, sakydamas, kad jie yra užsteliuoti taisymui ir darymui kelių jo provincijoje. Karės ministerija tada nieko nesakė, bet jos inžinieriai iszleido 300,000 rublių daugiau ant tvirtynių. Kada vieszpatystės kontroleris patėmijo kad 800,000 yra iszleista ant tvirtynių Kronstado, vietoje paskirtų 500,000 rublių, jis užpuolė ant inžinierių, bet papraszė jį isztirti tą dalyką nuodugniaus ir jis pats rasęs reikalingą iszaiszkinimą. Jis isztyręs praneszė carui, kad kuomet vieszpatystė buvo pavojuje, Finai

darkė visą reikalą, kadangi jiems reikėjo taisyti kokius ten kelius, o pasekmė to buvo, kad vieszpatystės iszdas prakiszo 300,000 rublių be reikalo. Szis atsitikimas galutinai nusprendė klausimą pavertimo Finliandijos į maskolizską provinciją.

Toku budu mes matome, kad caras asabiszskas szalininkas rusifikacijos. Tas pats per savę nieko neženklintu, bet svarbiausias dalykas buvo kaip tą viską atlikti ir kad atlikti pasekmingai apsukrus žmogus tapo parinktas, ypatoje dabartinio ministro prie Finliandijos reikalų, M. Plehve. Tas žmogus yra, galima sakyti, gambiausias tarp dabartinių ministrų. Jis pirmiau buvo vienu isz augszcziausiu vieszpatystės urėdininkų ir jis labai budavęs pageidaujamas Vieszpatystės Rodoje. Tacziaus užsidegimas biurokratizsko absoliutizmo, kad patremti Finliandiją ir jos tiesas, buvo teip didelis, kad szis žmogus buvo paimtas isz vietos, kurioje buvo teip reikalingas ir į jo rankas pavestas tapo dabartinis urėdas. Jis pradėjo asabiszškai ir per savo žemesnius urėdininkus tyrineti istoriją, įstatymus ir sanlygas gyvenimo Finliandijos. Ant pat pradžių atsitaikė vienas dalykas, už kurį p. Plehve vargiai laikė didelėje garbėje Finų patrijotus. Jis papraszė profesoriaus Helsingforso universiteto suteikti jam suraszą knygų, kuriose jis galėtų rasti jam reikalingas zinias. Profesorius pridavė jam gana ilgą suraszą dokumentų ir visokeriopų szaltinių, bet daugiausiai szvedizskų. Plehve nemokėjo szvedizskai, tai-gi du jaunu vyru, ant kurių daug buvo galima pasitikėti, kaip buvo sakoma, nusiųsti tapo į Stockholm'ą iszmokti kalbą, o paskui pagryžus į Finliandiją užimti savo vietas. Pagryžę į Helsingforsą tuodu vyru

rado tarp kitų daiktų daugelį rankvedžių istorijos, geografijos, tiesų ir tt. Finliandijos, knygų, kurios buvo reikalingos studentams universiteto, o kurias buvo galima gauti universiteto knygų pardavinėtoje. Negalima dalyku buvo, kad profesorius nebutu apie jas žinojęs, bet jų, vienok, jo surasze nebuvo. Ar tai buvo noras lengvu budu apvilti, ar naivizkumas, bet kad po tam Plehve nepasidarė prilankesniu Finų patrijotams, tai yra faktas. Susipažinęs su dalykų stoviu, Plehve tuojaus patėmijo du svarbiu, bet silpnu dalyku dabartiniame stovyje Finliandijos, už kurių griebusi galima buvo pradėti savo darbą maskolinimo Finliandijos ir siaurinio jos tiesų, kad galiaus panaikinti jos konstituciją ir laisvę. Szituodu buvo klausimas žemės ir sistema tiesdarystės. Sziaurrytinę dalį Finliandijos apgyveno finų gentė Karėlai ir jie beveik visi yra bežemiai. Atlikimas tiesdarystės, isz kitos pusės, yra visai senoviniame stovyje. Visi kasztai perkratymo provos, ar ji butu civiliszka, ar kriminaliszka, szaukimą liudininkų į tai priskaitant, turi buti uzdenigiami per skundiką todėl apie skundimą, ar jieszkojimą teisybės, vargingesniems nebuvo ką mislyti. Dirbanczios luomos miestuose, teip gi ne labai yra užsiganėdinusios konservatyviszkais palinkimais valdancziųjų luomų.

Patėmijęs tokius plyszius, Plehve pasiryžo įvaryti į juos savo kylį ir jei tik Finliandijos patrijotai į laiką nepatėmys pavojaus, tai paskui jau bus ir per vėlu tam užbėgti. Laimingai dėl Finliandijos, reikia pasakyti, kad ne visi Finų patrijotai priguli prie to naiviszko, ultra-liojaliszko, monarkiszko ir užsiganėdinanczio savimi skyriaus, kurie paniekindami maskolių tautą, deda visas savo viltis arba aut

prakilnumo arba geros szirdies caro arba vieno ar kito augszto urėdninko, arba ant savo paczių diplomatiszko gabumo turėti įtekme ant „jauno Maskolijos valdono“ per kokį finų artistą ar kitoku budu ir kurie bando užlaikyti viską kas tik yra finiszko kaip geriausio, kadangi tai yra finiszka. Mes gerai žinome, kad tarp Finų patrijotų yra ir kitas skyrius, kurie supranta, kad geresnis susipratimas tarp progressyviszkų, o net ir revoliucionieriszkių gaivalų Maskolijos ir Finų tautos yra kur kas iszsnasznesnis, negu koki nors diplomatiszki mėginimai ir kad Finų patrijotizmas, kad turėti kokią nors ateitę, turi remtiesi ant progreso (tolyn žengystės) ir ant reikalų visuomenės.

Mes isz visos szirdies velyjame, kad tas skyrius Finų tėvynainių užimtų žymesnę vietą ir pasirodytu pasidarbujant placziau, kadangi mes nuoszirdziai velyjame ne tik užlaikyti, bet ir pastumėti pirmyn augimą ir lavinimąsi narsios ir gabios Finų tautos.

Isz „Free Russia“.

Isz visur.

Ant Kaukazo iszgesęs vulkanas Elbrus, vėl pradėjo rukti ir prisibijoma, kad nepradės lavą mesti. Kalnynai prie Kaspiszkių jurių, augszti 6000 metrų, visados sniegu apdengti, nutirpo ir liko juodi. Toje vietoje bus iszsiverzią daug karszcio isz vidurio žemės.

Cariszko dvaro užveizėtojas grovas Aleksejiev užmauė dėl popų 9 dienų rekolekijas (apmislyjimus) prie grabo szv. Leonardo, stebukladario, dėl iszmeldimo carienei sunaus, kuri yra arti gimdymo.

Ant salos Elgoland, prie įtakos upės Elba į Atlantiką, nugriuvo nuo vieno stataus

kalno daugelis žemės ir 30 namų į vandenį. Žmonės spėjo pabėgti.

Luxemburgo provincijai pas Differdungen sulūzo gelzkelio tiltas užvaziavus greittrukiui. Trukis nulėkė į upę, kur 5 keleiviai užmuszti tapo ir 8 suzeisti.

Vokietijos ciesorystės pinigų skaitytojai iszrado reikalingu paskaityti 400,000,000 markių ant parengimo parcdų.

Prancuzijos seimas, ant užmanymo socialisto Vaillant, nutarė, kad valdzia turi užginti dirbimą ir pardavinėjimą visų alkoholiszkų gėrymų, kurie už tokius bus iszrasti nuo mediciniszkos akademijos. Vaillantas faktiszka iszrodė, kad girtybė tapo tautiszka liga, ką patvirtina kupini beprotiniai ir bevaikystė.

Atsakymai.

P. Tamulinui, E. Cambridge, Mass. Tamistos atsiliepiamas kun. Žindziui dėl nabasz-ninko „Garso“ dar yra nereikalingas. Nuo naujo meto „Garsas“ kelsis isz numirusių po paveikslu žvaigždės, ir tiki me, kad kunigėliai atsiteis.

J. S. Pruselaicziui, Waterbury, Conn. Kas link padarymo Tamistos bedieviu per kun. Saurusaitį tai menka bėda. Bedieviu galima tapti labai greitai ir nedėlto, kad netikėtum į Dievą, bet užtenka pasijuokti isz kun. gaspadinės, norėjimą dažinoti parapijos kasos rokundų ir pasakyti ar paraszti apie faktiszką kun. „gerą“ darbą — tai ir bedievis, nenorėdams turi eiti pragaran. Matai kunigija laiko save kaip už kokį dievaitį ir geidžia aklos garbės visai nežiurėdama, ar yra verta bent kokios garbės ir paguodonės. O kas liuk kun. pliovonių, tai ant jų nei atydos nereik atkreipti; plionvėnės tai vienaitinis jų ginklas.

Balius ir Dainos!

Lietuvaiczių Draugystė parengia puikų balių su dainomis ant užbaigimo 19-to ir prasi-dedant 20-tam szimtmeziams; bus Panedelyje, 31 Gruodzio (December), 1900 m., salėje SKATING RINK Plymouth, Pa. Prasi-dės 7-tą val. vakare ir trauksis iki ryto.

Szirdingai užkveciam visus lietuvius ir lietuvaites pributi ant teip puikaus pasilinksminimo, nes įženga tiktai 25 ct.

Komitetas.

Pirmas

Koncertas ir Balius.

Dainorių Draugystė Dr. V. Kudirkos rengia iszkilmingas metines sukaktuves ant Subatos, 5 d. Sausio, 1901 m. New Baumann'o svetainėje, kampas South Orange ir Morris Ave. Newark, N. J.

Įženga: vyras su mergina 25c.

Drapanų padėjimas dovanai.

Szirdingai užkveciame vietinius lietuvius ir lietuvaites, kaip ir isz apielinkių.

Dr. V. K. Dainoriai.

Ką turi žinoti darbininkai?

(Pagal „Svoboda“.)

(Tąsa.)

7) *Lankymas mokyklų turi buti priverstinas ir suteikiamas vaikams už dyką.* Tamsumas ir nežinė tai yra arsziausiejie prieszai žmonių, o apszvieta ir susipratimas geriausi ginklai kovoje už buvį. Taigi jaunąją gentkartę reikia lavinti ir mokinti, kad ji turėtu iszmanymą ir nesunaikintu kuniszkas pajiegas einant jau prie darbo kada turi mokyklon eiti. Jau ir dabar vietose, kur patys žmonės apie savo reikalus rupinasi, vaikams mokyklose yra suteikiama knygos ir reikmenės raszymui, kad mokinimasis butu prieinamesnis, kad ir neturtingi, galėtu mokyklas lankyti.

8) *Atskyrimas bažnyczios nuo valstijos.* Atskyrimą bažnyczios nuo valstijos galime

matyti Suv. Valstijose, o ėjimą valstijos iš vien su bažnyčia Maskolijoje. Valstija neturi užtarti ar szelpti kokį nors tikėjimą; bažnyčia-gi turi rūpintis apie žmonių dvasiškų reikalus, bet negelbėti valdžioms kvailinti ir išnaudoti žmones ir nesimaiszyti į politiką.

9) *Panaikinimas kariaunos.* Kasztai ant užlaikymo kariaunų kas kart didinasi ir visiszkai isztusztina kasas vieszpatyszczių, o tuos pinigų reikia sudėti paveiksle visokių mokeszczių vargingoms luomoms, kaipo skaitlingiausioms. Ant užlaikymo kariaunos turi rastiesi pinigų kožnoje vieszpatystėje, kad ji turētu ir didelę skolą užtraukti, o ant mokyklų ir žmonių apszvietos, tai nėra nei tiek pinigų, kiek neatbutinai reikia. Jau nekalbant, kad tarnaujantieji kariaunoje, geriausiam savo amzyje yra atitraukti nuo visokių naudingų užsiėmimų ir per tą laiką tankiausiai doriszkai ir fiziszkai nupuola, bet yra dar teip lavinami, kad eitų priesz ir ant savo tėvų, kas pasirodė kitose szalise, kur kariauna malszino žmones, kada tie straiškavo arba darė susirinkimus reikalaudami savo tiesų. Kitaip ir buti negali, kuomet kariūnėnės vadovais yra žmonės paeinantys iš turtingųjų luomų, nesuprantanti žmonių reikalų ir dėlto yra jiems prieszingi. Taigi panaikinimas kariaunos atnesztu žmonėms neiszpasakomą naudą. Kariaunos užduotė yra, teip yra aiszkinama, apginti save ir savo szalį nuo prieszų, bet tą gana gerai gali atlikti patys žmonės apsiginklavę ir iszmokę su ginklais apsieiti, tai yra milicija. Jau ir dabar nekuriuose szalise kariaunos yra užlaikoma visai mažai arba ir visai jos nelaiko, o daugiaus svarbos yra dedama ant milicijos. Pradinėse mokyklose turētu buti mokinama gimnastika, kad kožnas butu

lavesnis ir parangesnis, o vėliaus pamokinti vartoti ginklus, kad, esant reikalui, už ginklų stvėrus mokėtu apsiginti. Tame galima ant Szveicarijos nusiziurėti. Kad milicija yra naudingesnė szaliai, tai galima aisztkiai matyti iszkovos burų su Anglija. Burai yra mažutė tauta pietinėje Arrikoje ir, kilus kare su Anglija, jie galinczių kariauti turėjo nedaugiaus per 40,000, o Anglija suvezė isz visur 283,000 kariaunos ir kurie skaito laikraszczius, žino, kaip Anglijai sunkiai parsiejo su jeis kariauti.

Ar vesti karę, ar susitaikyti, turētu spręsti parlamentai, bet ne ministrai; nesutikimai tarp vieszpatyszczių turētu buti sutaikomi per tam tikrai iszrinktas komisijas o ne per karę. Juk ir dabar Suv. Valstijos niekad neveda karės su Kanada, nors juodvi budamos kaimynystoje tankiai turi ginczus ir nesutikimus, ar tai už žuklavimus pakraszcziuose ar už kitokius reikalus, bet abi paskiria po komisiją, kožna isz savo pusės, o tuodvi perziuri katra pusė kaltesnė ir katrai reikia atlyginti ir veikiai viskas buna užbaigta.

10) *Panaikinimas visokeriopų mokeszczių ir įvedimas vien tik mokeszczių nuo turto.* Kožnas ukėsas turi mokėti mokeskis pagal tai kiek jo turtas isznesza. Kuris turtingesnis, tas ir mokeszczių turi daugiaus mokėti, palyginant pagal jo turtingumą. Kiek kuris turi per metus įėjimo pagal tai ir mokeszczius moka. Sziandieną yra prieszingai. Ant beturczių, palyginant su kitais, yra daugiausia mokeszczių užkrauta. Kad sziandieną vargszas žmogelis turi szunį ar ką kitą tokį, tai už jį turi mokesztį tam tikrą mokėti, kadangi reikia pinigų ant visuomeniszkų reikalų ir kas nors juos turi sudėti. Kapitalistas-gi, kuris valdo milijonus, už tuos jokių

mokeszczių nemoka, kadangi pinigai nėra turtas. Piniguocziai valdydami kapitalus kontroliuoja iszdarbystę ir prekes už visokius produktus, ypacz reikalingus žmonių maistui, kad tankiai matome, kaip pabrangsta miltai, mėsa ar cukrius ir beturcziiai daug nukenczia; kapitalistai gi teip isznaudodami visus ir kraudami sav turtus beskriausdami, kad reikia mokėti ant szalies visuomeniszkų reikalų, jie turėdami valdžią savo rankose, teip mokeszczius isztaiko, kad visa sunkenybė puola ant peczių tų, kurie ir teip yra apkrauti mokesztimis ir kurie kantriai ant savęs tą sunkenybę paima nei nepamisydami ar tas yra teisingai ir ar nevertėtu tą kam kitam atlikti. Kitose szalise ir dabar žmonės, kurių turtas neisznesza poros tukstanczių, nemoka jokių mokeszczių. Mokestys yra mokamos nuo gryno pelno per metus, attraukus reikalingus kasztus ir pagal tajį metinį pelną ar uždarbį, yra mokestys paskirstytos. Kuris daugiaus pelno, tas ir mokeszczių daugiaus moka.

Reformas.

1.) *Darbininkų luoma eina silpnyn kuniszkai (phiziszkai).* Sunkus darbai, menkas maitinimasi, blogos gyvenimo vietos sunaikino dirbanczios luomos phiziszkas pajiegas, o geriaus vesti gyvenimą jie nepataiko. Kapitalizmas permaino sveikus ir stiprius vyrus į iszblyszkusias, sulauzytas, be gyvybės gyvas figuras su įdubusiomis akimis...

Isz priezasties pereinanczio pajiegas darbo, blogo maisto visokeriopos ligos naikina dirbanczią luomą. Džiova isz tarpo darbininkų daugiausiai aukų paima. Ant paveizdo Anglijoje vidutinis amzis darbininko yra 22 metai, o kapitalisto 44! Darbininkai gyvena priszvincusiose, tamsiose, anksztose ir nesveikose lindy-

nėse. Dirba sunkiai dirbtuvėse arba po žeme; darbai kasyklose, liejinycziose, dirbtuvėse stiklo, szvino, gyvsidabrio, briezukų, popieros, akmenų skaldinycziose užmusza darbininkus isz lėto. O stoka darbo ir sunkumas pragyventi pastumia link isztvirkimo ir visokių nusidėjimų.

2.) *Kaip perkeisti tokias bjaurias apystovas?* Padaryti tam galą gali tiktai sumani, politiszkai susiorganizavusi darbininkiszkka luoma, kovodama už įvedimą draugijiszkų reformų. Kitose szalise darbininkams pasisekė įvykdinti nekurias isz tokių reformų sunkiai už jas kovojant, vienok da daug liektisi darbininkams darbuotiesi ir nuveikti.

(Toliaus bus.)

Kaledu iszvakaris.

Rodos teip linksma, teip puiku ant žemės! Laimingas — sotus, kurs netoli temato, laimingas — kurs perszliauzia savo amžių, kaip užszalusia upe, nematydamas vilnių po ledu, upės gilmeje! Tai, ir dabar rodos teip iszkilmingai — linksmas tas, pilnas szviešos miestas....

Iszvakaris... Krautuvės blizga yvairiais žiburiais, gatvės sklidinios svieto, visi skubina — kas pas gimines, kas į savo lizdą...

Kur dingo tie, kuriems lizdus likimas sugriovė, kurie giminių neturi, kuriems rytojaus nėra?

Ant bokszto deszimtą iszmuszė, judėjimas silpsta, kas valanda mažiau svieto.

Po langais seklyczių, papuosztų eglelėmis, stovi burelis nuplyszusių vaikų, nejauzczianczių szalczio; stovi apskureliai, norint vėjas, kilnodamas jų silpnų apdarų lopus, retkarcziais perima kuną drebejimu... Valandomis apsiniaukia iszblyszkęs vaiko veidelis; pasipurtes, sutraukia vargszas

drabužius, bet mažai ką tai tegelbi: kitoje vietoje apdarai prairsta ir vėjas vėl kutena...

Mieste už mažo stalelio sėdi susitraukęs senis ir pardavinėja pigius žaislus...

— „Dvi kapeiki, dvi kapeiki!“ — taria, pamatęs ką ateinant — „dvi kapeiki!“ — taria, kilnodamas drožtinius keturkojus medukus.

Ponai praeina pro šalį neatsižvelgdami, nes kam-gi pirks? Jų vaikams yra gana gražių žaislų krautuvėse!

Praeina darbininkai ir vargdieniai; ant valandėlės kits sustoja ir pažiūri: ar nenupirkti vaikui arklėlį ar kalvį, su lokiu ant vieno priekalo bekalantį? bet suskaitęs naudą mato, kad, jeigu nupirks žaislą, per šventes duonos pritruks, ir pamojęs ranka, eina toliau... Senis sėdi, laukia laimės; ir jis tur sžeimyną, laukiančią jo ir mažintėles dukteris mirusios žmonos.

Snieguliai laksto, vėjas szaltesnis pakilo; senis keliasi nuo savo kedės, pažvelgė į smulkius delne ir skaito: „dvi, dvi... keturios, penkios, devynios... o-o!“ senio akys praszvito: suskaitė penkszesztokį!

Atsidarė durys didžios krautuvės; iszėjo isz ten trys jaunos mergelės; szviesa liktarnų pateko ant nubalusių jaunų veidelių; ant laipsnių stovėjo, it pauksztelės, paleistos ant laisvės, o netikėdamos, kad jau skrusti galima... Mirkeziojo valandą pavargusiomis akimis tos darbo pelės, paskui nuo lipinių žemyn leistisi ėmė. Porą žingsnių težengė, kaip su trenksmu atsidarė durys didelės akmenyczios: burys studentų politechnikos iszpuolė ant tako; keli menkai tegalėjo pateiti, slitiniavo vienok paskui draugus, dainuojanczius kazikokią paleistuvingą dainą: tai virszininkai draugystės „Auszra“ — buk platintojai szviesos!... Pamatė jauną mergelę ir ją apstojo....

Baltas, nuvargęs veidelis dar labiau pabalo; atsirėmusi į mūrą, stovėjo be žado; placziai praskėstos akys žiūrėjo su iszgąscziu į linksmą draugystę. Drebulys perėmė jos kuną ir vargszė apalpusi iszvirto pasienyje. Negirdėjo jau juokų jaunuomenės, nejuoto, kad ją isjisodino ir nusivežė....

Silpnai apszviestame kambaryje sėdėjo senutė prie stalelio, apdengto prasta staltiese; ant jo padėtos dvi torielkos. Senutė laukė dukters pareisiant isz krautuvės. Dvylikta, jos nėra; senutė ėmė snausti. — „Tur-but darbas umas!“ — mąstė — pareis! — tarė ir užmigo.

Girgzdėjimas lipinių ir vėrimas durių pažadino isz miego senutę.

Įbėgo mergelė, skarelę ant suolo numetė ir prisiglaudė prie senutės rankos; ji galvą jos priglaudė ir norėjo pabucziuoti dukrelę, bet ta umai atsitraukė. Senutė pažvelgė į ją, iszvydo aszaras, per jos persimainiusį veidą berietanczius...

— „Kas jai? gal pinigų negavo?“ — mąstė.

Mergelė paszoko, įbėgo į savo kambarėlį ir krito ant lovos, slėpdama pogalvyje aszaras.

— Ką gelbės, motinėle, barimas!

Ant lakankėlės su szventintu vandeniū blizgėjo baltas aniuolėlis, į vargdienę mergelę žiūrėjo.

— Pasivėlinai su priedanga savo baltų sparnelių, dėlko?

Iszmėtinėdama, akis į aniuolą įspyrė.

— Dėlko, dėlko, dėlko?

Degino ją tas paleistuvių pabucziavimas, pakurstytas gyvuoliszkų jausmų.

Dėlko jos aniuolas nepri dengė?

Aniuolas nieko neatsakė: jug ne nupuolusių jis sargu yra: sargu jos buvo, kol ji buvo nekalta, o sziandien....

A, tas pabucziavimas! Kar-

tais jis gali nupuolusių iszganyti, iszgaugsztinti, pakelti į milžinus dvasės: tai žymė paslapczių pilna!.... bet vargu suprantama daugumo mūsų jaunuomenės atsiganiusių bajorukų....

Ne viena buvo mergelė: motina laukė su vakariene, ir mergelė nenoroms veidą nuprausė, pasirodė vėl motinai ir pasidalino su ja baltą plotką....

Senį su neiszpirktais žaislais sutiko mažiuliai linksmi ir vilties pilni; žinai — vaikai. Ant lovos sėdėjo ranką pariszęs dar jaunas vyras, tik liudnas. Kaipgi? palaidojo neseniai kapuose tą vienutinę, kuri jam vargą vargti padėjo ir teip ją mylėjo... Dabar su pažeista ranka jau antras mėnuo kaip negali dirbti, o vaikai nori valgyti; seneliui-gi nevyksta žaislus parduoti.

— Ką parneszei mums, seneli? — klausė vaikai — ką? pasakyki!

Senelis žiūrėjo valandėlę — Jums? sztai po arklėlį su raiteliu, sztai — iszėmęs, padalino žaislus.

— O valgyti?

Ant to klausimo, senis lyg pabudęs isz miego, galvą pakėlęs, žiūrėjo.

— Valgyti?

Isz po pagalvės iszėmė sausos duonos plutą, kurią žadėjo per pietus suvalgyti. — Tekit! — padalino, bet vaikai įkasti negalėjo.

— Vargas — tarė senis — vargas! ką darysime?

Jaunasis peczius sutraukė.

— Nusipirksime szviežios!

— tarė vienas isz vaikų — pilni jug kromai!

Aszaros sukosi akise vyriszkie, pažvelgė ant smuiko, pakabinto ant sienos, ir mintis kazikokia jam per galvą perėjo: paėmė smuiką parduoti. — Rasit ką duos už jį? — užsisimaukė kepurę, užsisegiojo ir iszėjo.

Sutiko jį vienas jo draugas.

— Kur teip? — užklausė.

— Et! — buvo atsakymas. — Eikime iszsigerti! — Neturiu ir, žinai, negeriu.

— Et! viską užmirszti, szirdies neb'gels!

Teisybę sakė draugas: vieną, antrą, treczią taurę iszmaukęs, nebjautė nieko....

Dabar buvo laimingas: isznyko szirdgėla, prastojo galutinai ir supratimo....

Pabudo vargszas nakezia paskarziamos duris; turėjo apsikabinęs savo smuiką, pabrazdino stygas.... Žvaigzdės mirkeziojo....

Aaa! nelaiminga valanda: dejavimas stygų pakėlė aidą ir panaujino žaizdas jo krutinėje...

Isiverzė vėl į karziamą.

— Duoki dar stiprios, stiprios, kaip ugnis! — tarė — duoki — ir gėrė beprotiszka, jieszkodamas ramumo.... Smuiko nebiszdavė jau žydas, pagryžo vienas namon.... Nuo to laiko tankiai lankė karziamą, kurioje valandą „laimingas“ buvo; jausmų nebusgraudino nieks: smuiko nebebuvo.

Kalėdos. Ant gatvių vampso ir vaikszcziuoja skaistus ponai, skambalai skamba, miestas užia, skubinasi linksmi žmonės, o kelnorėse, ir pastogėse rumų slepiasi aszaros. Pas upę subėgo burys svieto: rado suszalusią moteriszkę.... sako, darbininkė isz krautuvės. Suszaldė jos kuną speigos, o szirdį — svietas, kuriame dabar tik suszalti galima.

Skambalai skambėjo, miestas užė, isz paupės svietas iszsiskleidė, tik ant pusnyo gulėjo kunas jaunos mergelės, kuri nemokėjo gyventi teip, kaip dabar reik ant svieto, kuri nemokėjo juoktis teip begėdiszkai, kaip ne viena isz tų perstatytojų laimingo luomo, kurių nepapuoszus nė su botagu neiszvarysi isz namų.

Lazdynų Pelėda,

KARĖ.

(Iš prancuziskos kalbos surinko ir perguldė S. Mal...kis.)

Pirmutinės Europos kariaunos.

Feodaliszkam surėdyme¹⁾ apginkluota pajiega pastovėjo vyriausiai iš kavalerijos²⁾. Senijorai³⁾, su pagalba savo vyriausiųjų vassalų⁴⁾ ir samdininkų, kariavo raiti ir turėjo su savim mažą pulką pėstininkų, greičiausiai tarnų nekaip kareivių. Reikėdavo nemažai laiko idant surinkti tas mažas armijas, kurios atlikusios kelionę ir besimuszdamos per kelias nedėlias, apiplėzusios ar padegusios triobas, išmykusios ir išnaikinusios javus, gryžo namuosna. Patys karaliai, kurie buvo niekuom kitu, tik pirmiausiai tarpe baronų⁵⁾, nebuvo liusosi nuo trukdymų ilgų ir kėblų prisirengimų. Laimingu buvo nors tas atsilyginimas dėl to viso, kas galėtu būti nugalabinta. Sztie nuolatiniai vaidai tarp didelių ponų, kurie nežinojo, apart karės, kito užsiėmimo kaip lavinimaisi medžiojime, kito perleidimo laiko, kaip kamavimas be kaltybės kaimiečių, pasislėpdami paskui už griovių ir boksztų savo tvirtų pylių.

Nieks negalėjo būti mažiau szvelniu, mažiau globiančiu kaip sztie kavaleriai teip išgirti už jų veikalus ir drąsumą per poėtus ir romansų⁶⁾ raszėjus, kurie sergėjosi aiszkiai parodyti juos mums iš tikros pusės jų bjauraus gyvenimo. Užtai-gi nieks jų dabar nepažysta, lygiai kaip koks miescionis Paryžians ar Londono pažysta nekaltas piemenaites ir kaimietes baltrankes, kurias jis tyrinėjo operoj⁷⁾ ar idyllose⁸⁾. Sztie szlėktunai—dykaduoniai buvo parodyti szventuose drabužiuose ir tokiose valandose, kada jie po akių savo damų⁹⁾, darė kokius lengvus mėginimus vikrumo,

kartkartais primaiszdamo prie to nekurius paveikslus augsz-tadvasybės, kurios nuopelnus jie gadino per savo lengvaprotystę. Reiktu juos matyti kasdieniniam aprėdale jų gyvenimo. Ypacziai reikėjo parodyti papėdėj' feodaliszkos tvirtynės, baisaus gyvenimo senijoro ir jo dvaro, tas triobelkas stovinczias dideliam skritij'aplinkui, kur didesnė dalis žmonių gentės traukė vergingą gyvenimą vergijoj' ir tamsoj'. Paleistuvystė bajorų tapė padabinta vardu galanterijos¹⁰⁾ ir jų žiaurumas vardu drąsybės. Viskas buvo sumaiszyta su prietaringu uolumu, kurs veik keitėsi į smarkumą jiems kreipiant jį prieš eretikus ir netikėlius. Nereiktu jokių kitų darodymų kaip szitos bjaurios karės, kurios pabaigoj' 12-to ir pradzioj' 13-to szimtmezių užtvenkė pietinę Prancuziją krauju Albigenų, ir ypacziai kvailos kryževinės kelionės į szventą žemę, kuriose per du szimtmeziu beveik bajorija vilko paskui savęs Europos tattas, keliones, kurios pasibaigė tokioms nelaimėms.

Jei asz pasakyczia, neisz skaitinėdams rasztiszkių versmių, isz kokio bjauraus miszinio susidėjo armijos kryževiuų ir kokias piktadėjystes jie darė, asz bucziau apskūstas viensusystėje ir padidinime. Galima matyti ką apsako minikas benediktinas Roger'is de Vendover apie jų paleistuvystę, jų laupymą ir jų smarkumus sumaiszytus su maldoms, pasnikavimais ir procesijoms.

Apraszyme įėmimo Jeruzalės, prie kurio asz kreipiu ypatingai skaitytojo atyda, matyt Godfrydą Tuluzos grovą, Tankrėdą ir jų draugus, žudanczius be skyriaus viską, ką tik jie užtinka, užgrusdami gatves kunais ir nukirstomis galvomis, užpludindami miestą ir apie linkę vilnimis kraujo. Toliau siekia apsakymas aplankymo per pergaletojus szventų vietų,

su basoms kojoms, aszaroms akyse, ir iszleidzianczius atsiduseėjimus dangiszkon Jeruzalėn. Klausykite dabar szvento Bernardo, szaukianczio dvasiszkią ir žmones miesto Spiros apsiginkluoti prieš netikėlius. Jis vadina juos galvaždžiais, žargintojais, svetimoteriautojais, kreivaprisiektojais, ir vis jis mokina juos turėti pilną pasitikėjimą į Dievą, kurio jie yra privileguotais tarnais ir kurs bus jų skolininku. Jis net perstato jiems szventą karę kaipo mugę (turgų), kur jie įgys, iszpažindami nuodėmes su sugraudinta szirdžia, atleidimą visų piktadėjysezių, kuriomis jie buvo nusidėję.

Patrice Larroque.

(De la guerre et des armess permanentes. Pages 9-13)

1) Feodaliszkas surėdymas — laikas senovėje, kada žemė buvo laikoma už savybę karaliaus ir dalinama per jį bajorams už pareigas mokėti duoklę ir traukti į karę drauge su jų smulkesniais samdininkais, kurie valdė žemę nuo valdonų ant tokių pat iszlygų. Žmonės, pirmutiniai, seniausieji valdytojai žemės turėjo žemę su pareiga dirbti dėl ponų tam tikrą laiką (3-4-5 ar daugiau dienų į sąvaitę — taigi eiti ponui baudziavą).

2) Kavalerija — raitarija, jotis.

3) Senijoras — teip vadinasi ponas Prancuzijoi (bajoras).

4) Vassalas — mažas samdininkas žemės, turintis ją su pareigoms tarnauti ir mokėti duoklę senijorui.

5) Baronas — didelis valdonas žemes, gaunantis ją nuo karaliaus.

6) Romansas — apysaka, vaizius rasztininko iszmislo, kur meilė ir visokie navatni atsitikimai užima daugiausiai vietos.

7) Opera — parodymas teatre, pilnas muzikos ir dainavimo.

8) Idylla — apysaka isz gyvenimo kaimiečių, piemenų, apraszanti gyvenimą žmonių laukuose, giriose tyloj' ir ramume.

9) Dama — ponis moteriszki bajoriszkos kilties Prancuzijoj'.

10) Galanterija — narsumas, mandagumas, viežlybumas dėl moteriszkių (damų ir panelių).

Susirinkimas.

T.M.D. kuopa South Boston, Mass. laikys susirinkimą nedėlioje, 23 Gruodzio, 4 val. po pietų, ant kurio užpraszome visus lietuvius ir lietuvaites skaitlingai susirinkti, nes bus užkviešti kalbėtojai, kurie laikys poikias prakalbas. Tautieciems yra gera proga dar iki naujų metų prisiraszyti prie T.M.D. ir priimti visas 5 knygeles, Draugystės iszleistas.

T.M.D. kuopos prez.

Jonas K. Jaroszwiczia.

Medega laikraszcziams, perguldymai isz angliszkos, prancuziszkos ir vokiszkos kalbų. Dainos dėl notų. Illiustracijos. Raszykit: S. Malevsky

Care of L. M.

11 St. Marks Place.

New York City.

Gera proga!

SKOLINAME PINIGUS IR

PARDUODAME LOTUS.

Ant užstatymo (mortgage) ir statymo namų skoliname pinigų.

Mes galime paskolinti jums pinigų statyti namus, jeigu jus apsaugosite (insurance) savo gyvastį. Tai yra geras plianas, kuomet jus mokate randas. Pamislykite apie tai: jus pasiskolinate 500-2500 ar daugiau, apsaugojant savo gyvastį, jus galite atmokėti paskolę, mokant kaip jums iszpuola ir jeigu jus numirtumet kokiam nors laike, jusu savastis (property) bus be skolos ir jus szeimyna turės namą. Apsaugojimas gyvasties atmoka skolą. Pamislykite apie padėjimą, kokiame jus paliktumet savo szeimyną, jeigu pasiliktumet užmusztais prie darbo anglekasyklose. Sziteip apsisaugojant jus szeimyna yra aprupinta.

Mes teipgi skoliname pinigų ant, jusų turto (property), jeigu mums iszduosite pirmą užstatymą (mortgage).

Parduodame lotus ant S. Wilkes Barre, Pa., palei strytkarių kelį į Plymouth'ą važiuojant, už labai pigę prekę nuo \$300 iki \$500 po \$5,00 ant mėnesio mokant. Jeigu jus norite skolyti pinigų ar pirkti lotų kreipkitės prie mūsų:

J. J. Pauksztis & Co.

224 E. Main st.

PLYMOUTH, PA.

„Vienybės“ išleis-
tuvėje gaunamos szios naujos
knygos:

Kas prieszius? Paraszė Laz-
dynų Pelėda. Puslapių 32. 10c.

Valseziaus sūdas. Komedijs
vienoje veikmėje. Paraszė Že-
maitė. Pusl. 19. 10 c.

Mindaugis Lietuvos kara-
lius. Istorijos paveikslas pen-
kiuose aktuose. Pusl. 86. 25 c.

Vanduo ant žemės, po žeme
ir virszuje žemės. Pusl. 33. 10 c.

Juokų knygelė, surinkta L.
J. K. Pusl. 95. 25 c.

Kaip Maskolija persekioja
Lietuvą. Supieszė kun. V.
Dembskis. Pusl. 15. 10 c.

Kaip geriausiai laidoti numi-
rėlius? Pusl. 29. 15 c.

Grazi dainų knygelė. Iš-
leista per Giedrį. 30 puikių
dainelių, 47 puslapiai 10c.

Kalendorius 1901 metams,
puslapių 78 15c.

„LIETUVA“

Nedėlinis laikrasztis iszeina kas
pėtnyczia Chicagoje ir paduoda žmo-
nėms svarbiauses ir teisingiauses ži-
nes isz Amerikos, Lietuvos ir viso
svieto. „Lietuva“ paduoda naujau-
sias politizskas žines, tai yra, apie
krutėjimą žmonių visuose krasztuose
svieto, visose vieszpatystėse, apie jų
darbus, uzdarbius, naujaušius iszra-
dimus (iszmislus) ir t. t. Kas „Lie-
tuvą“ skaito dasizinos apie viską, kas
tik sviete darosi, apsiszvieš ir isz-
moks žmoniszskai pasielgti.

„Lietuva“ kasztuoja ant metų \$200,
ant pusės metų \$1,00. Pinigai tur
but užmokėti isz virsziaus.

Uzsiraszdydami ir pinigūs siusdami
adresuokite teip:

A. Olszewski.

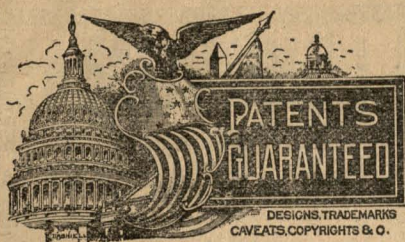
924 33-rd. st., Sub-Sta. 60
CHICAGO, ILL.

Lietuviu užeiga.

Geriause užeiga dėl lietuvių isz
viso miesto. Prilaukau visokius gė-
rymus, kaip tai: Alų, Arielką, Li-
kierą, Vyną ir visokius Cigarus pir-
mos klesos, taipgi siuncziu pinigūs į
visas dalis svieto. Pardūdu laiva-
kortes ant visų linių. Apart to dū-
du kiekvienam prieteliszką rodą.

Todėl nepamirszkit jog mano HO-
TELIS po No 1837 Main Ave. Pro-
vidence, SCRANTON, PA.

Petras Lipavyczia,

Our fee returned if we fail. Any one send-
ing sketch and description of any invention will
promptly receive our opinion free concerning
the patentability of same. "How to Obtain a
Patent" sent upon request. Patents secured
through us advertised for sale at our expense.

Patents taken out through us receive special
notice, without charge, in THE PATENT RE-
CORD, an illustrated and widely circulated jour-
nal, consulted by Manufacturers and Investors.
Send for sample copy FREE. Address,

VICTOR J. EVANS & CO.
(Patent Attorneys),
Evans Building, WASHINGTON, D. C.

Neskaityk!

Hallo! kur eini?

— Einu pas Jankauską iszsigert,
nes jis užlaiko gardžiausia Alų, Vy-
ną ir Degtinę visam Waterburyje.

— Na, kad teip, tai eisiu ir asz,
nes asz to pirmiaus nežinojau.

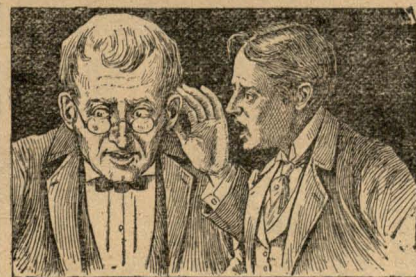
— Tokius gėrymus, kokius jis už-
laiko, geria Lietuviai, ponai, kara-
liai, kunijgai, ubagai ir szejp „ždel-
tamonai“.

— Pas jį Cigarų laivas atplaukia
kas mėnesis net isz Kubos.

Nepamirszkite adresu.

J. A. Jankauskas

768 Bank str. Waterbury, Conn.

Ar esi kurczias??

Kożnas kuris yra kurczias yra isz
gydomas nauju mūsų iszradimu; ku-
rie apsigema kurti yra neiszgydomi.
Naujas ir lengvas budas. Apraszky
savo negalę. Agzaminavojimas ir ro-
da dovanai. Kiekvienas gali gydytis
namie be didelių kasztų.

Dr. Dalton's Aural Institute,
La Salle Ave. Chicago, Ill.

The Fair Store.

Prekės mūsų krautuvėje:

No 1 Puikūs skalbimui cėbėrys	65c.
" 2 " " "	90c.
" 3 " " "	\$1.15
" 1 Drapanoms beskės	39c.
" 2 " " "	50c.
" 3 " " "	60c.
" 6 Szluota, gerai padaryta	25c.
" 7 " " "	30c.

Geležiniai puodai virimui 49c. ir augszcziaus
Skalbrynės 10c. ir augszcziaus.

Blekės kepimui 8c. ir augszcziaus.

THE FAIR STORE
Pirmiaus Hersberger's stand 43 E. Maine st.
Abe J. Stone, savinikas.

Del vyru tiktai.

Asz kencziau daugelį metų, kaip pasekmę jau-
nystės iszdykumo ir perzengimą įstatymų prigim-
ties Asz iszeidan žimtus dolerių ant daktarų,
nerandant pagėlbos. Galiaus, lankantės savo
szalije, asz kreipiausi prie tulo garsaus daktaro
Viennoje ir jis davė man gydinti, kurios mane
visiszka iszgydė. Asz apie tai pėgarsinau savo
draugams ir tie, kurie kentė phiziszka, bandė
ir iszgydytais tapo. Tada asz visiszka persiliu-
dijau, kad kiekvienas kencziantis nuo tų ligų,
gali atgauti sveikatą, vartojant tas gydnoles.

Daktaras davė man receptą ir gerai žinant, kad
dangelis galėtu pasinaudoti isz jo, asz pasiryžau
suteikti jį kiekvienam, kuris pareikalautu. Asz
neturiu ką parduoti ir pinigų visai nenoriu. Asz
garsinu vien dėlto, kad esi žinia ne vienam gali
buti naudinga. Jeigu reikalaujete, raszkykite idė-
dami markę ant atsakymo ir asz atsiųsiu jums tą
receptą lietuviszko kalbot. KAREL JOHNSON,
32 Hohmau st., Hammond, Ind.

Didelis lietuviszkas PABRIKAS SKRYBELIU!

Dirbu Skrybėles kietas ir
minksztas visokių spalvų, ge-
riausia proga dėl viszku
sztornykų kad parduodu tuzi-
nais in sztorus ir ant geriausių
iszlygų. Jeigu norit turėti
savo krautuvėse geras skrybė-
les dėl savo kostumerių tai
kreipkitės pas:

E. F. Bloom'a
55 McChesney st.
ORANGE N. J.

Dr. Kallmerten GARSINGAS SPECIALISTAS

Chroniszkių, nerviszkių ir privatiszkių ligų vyrų,
moterių ir vaikų kuris iszgydo per paczta.

\$1,000

nagrados dnos dėl to gydintojo kuris iszgydė tiek
ligų ligų į tą laiką kiek Dr. K. Jojo gydnoles yra
dirbamos isz žolių ir šzaknų dėl kożno ligoio
atszkyrimu. DR. KALLMERTEN ISZGYDĖ
TUKSTANCIUS. Dangelis likos gydintojų ap-
leisti kaip neiszgydomi. Jeigu kenti ant kokios
norints ligos, raszkykite pas Dr. K. idant prisieistu
RODA (DYKAI). Apraszkyt gerai savo ligą, ly-
tį, (vyras ar moteriszko) amžį, kiek sveri, truputį
plaukų ligoio ir už 2 centus pacztinę markę o
apturėsi teisingą apraszymą ar galima bus iszgy-
dint ar ne. Adresas:

DR F. J. KALLMERTEN.
TOLEDO, OHIO.

GYVASTIES GYDUOLE!

iszrasta pirm
dvių metų
Europoje —
iszgydė tuke-

tanczius žmonių. Pargabenta Amerikon per
gydymo instituciją INTERNATIONAL CLINIC.
Gydo:

REUMATIZMA: artetizmą, skaudėjimus kry-
žinje ir strėnoose, krutinėje, silpnumą kojų ir tt.

SKILVIO LIGAS: netrovėjimą, stoką smoko,
skaudėjimą po krutine ir žemiaus, užkietėjimą
vidurių ir tt.

NERVISZKAS LIGAS: sujudimą, dalinį para-
lyžių, epilepsiją (szokis szv. Vito), galvos skau-
dėjimą ir tt.

KRUTINĖS LIGAS: atsikvėpimą, gerkle, uždu-
simą, kosulį, plautį, pradžia džiovos ir tt.

KEPENŲ LIGAS: dieglius, geltige, melanco-
lija, hemoroidus, nenorą dirbti ir tt.

GUMBO LIGAS: sustojimą antdrapanių, sopu-
lga mėnesinės tekėjimą, skaudėjimą apatinės
dalies kryzius, tekėjimus ir tt.

INASTŲ LIGAS: puslės, szlapumo kanalų ir tt.

ODOS LIGAS: iszmėtymus, dedervines, niežus.

Gyvasties gyduoles czystija krauja.

Jeigu kenti, pamegink tik vieną plėczką GY-
VASTIES GYDUOLIŲ o busi dėkingas. Plėcz-
ka kasztuoja \$1 00 (vieną dolerį). Užpraszymai
tuojaus isziuncziami Expressu. Pinigus prisius-
ti apszergėtame laiszke arba per Money Order ant

adreso: International Clinic,

8361 Superior Ave. Station

S. Chicago, Ill.

Anyone sending a sketch and description may
quickly ascertain our opinion free whether an
invention is probably patentable. Communica-
tions strictly confidential. Handbook on Patents
sent free. Oldest agency for securing patents.
Patents taken through Munn & Co. receive
special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest cir-
culation of any scientific journal. Terms, \$3 a
year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

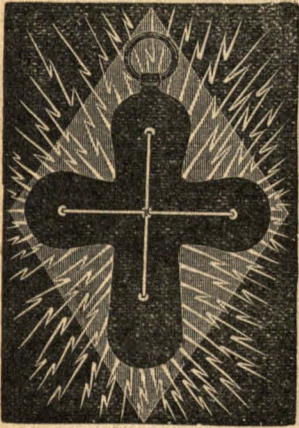
WM. N. REINOLDS, Jr.,
ADVOKATAS.
42 Welles Building,
Wilkes-Barre, Pa. Telephone 306
Skolina piningus.

Kas prisius \$1,25

tas aplaikys 50 puikių popierių gro-
matoms rasztytie su puikioms dėl
kiekvieno stono pavineziavonėm ap-
skaitimais ir naujai isz Paryžiaus
pargabentom, skubinkitės nes tik
priesz KALĖDAS ir NAUJUS ME-
TUS tokios bus gaunamos. Kasztus
prisiuntimo mes patys apmokame
adresuokit teip.

W. KUDARAUCKAS,
Box 234 LAWRENCE, MASS.
nesiuskit markėmis.

Deimanto Elektros Kryzius.

Vad inamas teipgi Volta Kryzius, keleta metu atgal tapo iszrastas Anstrijoje, ir pasidėkavojant savo naudai Kryzius tas veik prasipatino Vokietijoje, Francuzijoje, Skandinavijoje ir kitose Europos szalies, ir sziaudien yra labiausiai pageidaujamas kaip galingas vaistas nuo Reumatizmo ir dangelio kitų kuno negaliu.

Elektros Deimanto Kryzius gydo Reumatizma teip muskulu kaip ir sanariu. Neuralgija ir kitus kuno skaudėjimus, Nerviskuma Nervu nusilpnėjima, Silpnuma, Prastota Nerwu Gyvuma, Nervu Nupuolima, Nemiga, Abejotunguma, Dvasios Nupuolima, Hysterija, Paralyziu, Sustengima, Drebuli, Neuralgija, Apop eksija, Nuomara, szv. Vito Szoki, Szirdies Plakima, Galvos skaudė ima ir visus Nerviskuo Systemo sugedimus.

Veikmė jo apstreszka pati per save begyje keletos dienu, bet kartais užtrunka keles dienas.

Kryziu reikia neszint dieną ir naktį, pakabinta ant szilkinio szniuruko ant kaklo, auszszcziau szirdines indoubos. Mėlynoji pusė turi but in spaczia apversta. Pri sz naudojima ir viena syki ant dienos po to indė: Kryziu in truputi drungna geriausio ukusuo skytima ir laikyk per keleta minučių. Vaikams zturint pagal amziu, ukusuo reik su vandeniu atskiesti. Prekė to kryzius yra vienas doleris ir gvarantojame, kad jis suteiktia oat naudą kaip kad geriausiasieje elektriskie dirzi. Kasz tuojanti penkiolika bei dvideszimta sykiu daugiau. Koznasz szejmynos sanarys, sveikas ar ligotas, niekados neturi but be to Elektriskzo Kryzius, kura yra geriausiu gelbėtojum priesz visokias kuno negales ir skausmus. Prisiusk viena dolerį per

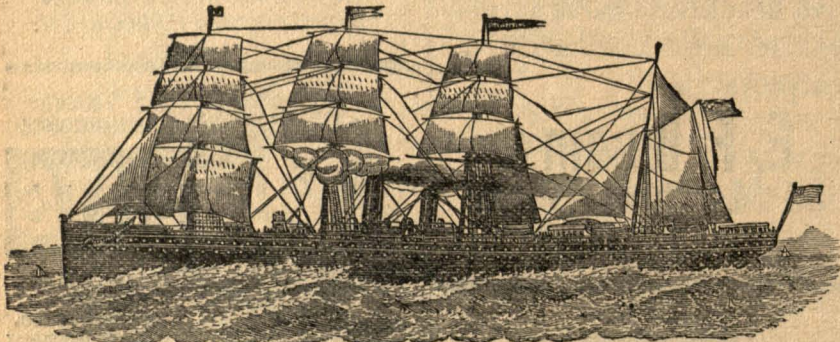
expreea, ar money orderį arba registruotoj gramatoj, o mes tametai savais kasztais pasinus' me viena Elektriskzą Deimanto Kryziu, arba 6 už \$,00. Gannamos tuketanczialis rekomendacijos nuo ypatu, kurios su pagelba szio Stebuklingo Kryziusaus iszsigydė. Yra uztektina dėl parodymo jo magiszkos galybės. Sztai pora tekiu rekomendacijų:

Asz naudojansi jusų Deimanto Elektros Kryzių nuo 21 Kovo ir persitikrinau, kad tas kryzius tikrai teip pagelbingas, kaip sakėtė. Per ilga laiką asz negalėjau valdyti savo deszines rankos ir daug kentėjau: visada turėdavau laikyti ją pariszta. Po naudojimo begyj dviejų ranaulcių jusų Deimanto Elektros Kryziusaus galėjau apsielti jau Le pariszimo. Dabar su ta ranka neszu pilną kibirą vandens. Asz ir nežinan, kaip atidėkavoti jums už teip didelė suteikta man pagelba.

ANDRES MADSEN, 655 Quiney Ave., OGDEN UTAH, April 15 1893

The Diamond Electric Cross Co. Dept 27, 306 Milwaukee ave., CHICAGO,

Cerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę praneszti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant labaigerų linijų. Taigi parduodu Lavakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Uztikinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuencziu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie zinau patiks dėl lietuvių ir nei prabaszezis nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

DIDELIS SKLODAS

S. J. Mockaiczio

Užlaiko geriausią Vyną, visokio skyriaus Arielkos ir kitų szyrdį pastiprianczių gėrymų, teipgi skaniausiu Cigarų, tik nepamirszkite vietos

S. J. Mockaitis

224 ir 226 South Main Str.
SHENANDOAH, PA

Griaicziausiai iszgydo visokias ligas

Dr. J. Szlupas

Telephone 4373. 421 Penn. Ave.
Scranton, Pa.

D. L. & W. R. R.

Trukai iszeina isz Plymouth'o:

Ant 7:00; 8:47; 10:13; 11:51 isz ryto į Scranton New York, Philadelphia, Binghampton, Elmira Buffalo, ir visų tarpinių stacijų bei į Vakarus.

Ant 7:38; 9:02; ir 11:3 isz ryto į Nanticoke Bloomsburg, Northumberland bei visų tarpinių stacijų ir susvienjant dėl Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimera, ir t. t.

Ant 2:25; 3:47; 4:40; 7:41 ir 10:15 po pietų į Scranton New York, Buffalo, ir visų tarpinių stacijų.

Ant 2:00; 2:49; 4:32; 6:43; 9:50; 11:30 pietų į Northumberland ir visų tarpinių stacijų susvienjant dėl Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore ir t. t.

Tiketetai už pigiausę prekę į visas szalis, Sziaurę - Pietus, Rytus ir Vakarus ir į minksztųjų anglių apielinkes. Pasiklanskite ant dypo Plymouth, Pa.

CASH for acceptable ideas.
State if patented.
THE PATENT RECORD,
Baltimore, Md.

LENGVUMA

suteikia ir gydo visados kosuli, bronchitis, perszalimą, gripą, pradzią dziovos.

Severos Balsamas dėl Plauczin

Geriausia gyduolė nuo kosulio.
25 c. ir 50 c.

Visi skausmai ir nesmagumai praeina po vartojimo.

Severos Aliejus szv. Gothardo

Linimentas szejmyniszkas
Prekė 50 ct.
Lietuviszkių agentų reikalauja me visur.

W. F. SEVERA.

MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.
Severos gydulės yra gaunamos pas A. Groblevski, 111 Main str. Plymouth, Pa.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausią madą, duoda drutą ir gerą materiją ir už pigę prekę. Teipogį senus ant naujų perdirba. Visi pas savo Tautietį.

Dr. Leonard Landes,

Lietuviszkas Daktaras.

134 E. 24 Ul. New York.

Garsingas gydytojas vyriszkių ir moteriszkių ligų. Mokinosi universitete New Yorke, praktikavo ligonbucziuose; Vienliuje, Berlyne, karaliszkoje niokykloje Londone, buvo perdziniu mokslo Labanon, Bellevue, Port Graduate Hospital College ir t. t.

Uz tikrina iszgydyma

visų slaptų ir paprastų ligų, kaip tai: plauczių, kepenų, skaudėjimą vidurių galvos, nepomietį, apalpimą, skauduli, žaizdas, tyumą, moteriszkas ligas ir nevaisingumą. Gydymui nerviszkių ligų reikia naudot elektrikinius prietaisus.

Ligas lytiszku daliu

iszgydysiu į keles dienas, taipogi ligas pilvo, uždegimą žarnų, iszdziuvimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegu ir t. t. Iszgydymą užtikrinu kiekviename atsitikime. Chroniszkas ligas gydan pasekmingai, ir slėpemas ligas užlaikau slapybėje.

Dr. Leonard Landes.

134 E. 24th St., Cor. Lexington Ave.

Offiso valandos: nū 9 ryto iki 1 po pietų, nū 5 po pietų iki 8 vakaro
Nedėliomis: nū 8 iki 10½ val. ryto; nū 2 iki 4 val. po piet.

Rodos per gramatas dykai.

Uzprasztydami gydyklas prisiuskite \$1.00.

Jeigu sergi, tai paraszkyk kiek turi metų, kiek sveri ir apraszkyk savo ligą, o asz prisiusiu gydyklas kuriomis iszsigydysi.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestringą, teisingą ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszi gudotiniems Kunjams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus auszszcziaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

